UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

22 ЖОВТНЯ, 1970.
Число № 43
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
OCTOBER 22, 1970.

ТЕРОРИСТИ ВБИЛИ МІНІСТРА

ДОЛЯ ДИПЛОМАТА НЕВІДОМА

Переговори, які від імени квебекського уряду вів адвокат Р. Демера з представником терористів Р. Лем'є, закінчилися нічим, бо за звільнення англійського дипломата Дж. Кросса та квебекського міністра П. Ляпорт терористи домагалися випущення з тюрми та відставлення до Куби 23 членів ФЛК, з яких 17 засуджено за вбивства та підкладання бомб, заплати пів мільйона долярів золотом, припинення переслідування членів та симпатиків ФЛК імени інформатора, який зрадив поліції деякі таємниці організації. Уряд погоджувався лише на звільнення п'ятьох членів організації, що були засуджені та виїзду до Куби їх і тих, що схопили Кросса і Ляпорт.

Після проголошення пропозиції квебекського уряду, терористи повідомили поліцію, що в автомобілі на передмісті Монреалю є тіло квебекського міністра П. Ляпорте, який згинув від кулі терористів в суботу, в год. 6.18 попол. Поліція поїхала на вказане місце й знайшла завинене в покривало тіло міністра з простріленою головою. На тілі були сліди побоїв.

Поліція знайшла дім, де терористи держали Ляпорт протягом тижня. На підлозі знайдено сліди крови, яка відповідала крові вбитого. Вістка про вбивство Ляпорт відбилася сумним відгомоном не лише в Канаді, а й у цілому світі. Лише деякі невеликі групи прихильників ФЛК схвалювали вчинок терористів.

Ляпорт був міністром праці та імігpації. Терористи назвали його «міністром безробіття й асиміляції», бо в Квебеку є велике безробіття, а імігранти, що прибувають до Квебеку, здебільшого посилають своїх дітей до шкіл з англійською мовою навчання. Ляпорт був одним з найближчих співробітників квебекського прем'єра Р. Бурасси та прихильником співпраці з федеральним урядом. Це, мабуть, було причиною, що його схопили члени ФЛК.

У зв'язку з викраденням міністра та англійського дипломата поліція пошукує двох членів ФЛК, 37-річного М. Карбоно та 27-річного П. Роз, які вмішані в справу схоплення обох достойників.

Після смерти Ляпорт уряд і далі пропонує вільний виїзд з Канади до Куби тим, що схопили, та п'ятьом арештованим членам ФЛК, якщо випустять Кросса. На летовищі в Монреалі стоїть військовий літак, що може кожної хвилини повезти терористів до Куби, якої уряд, на прохання канадського уряду, погодився прийняти терористів. Терористи не дали ніякої відповіді. Вони передали листи від Кросса, писані в неділю вранці, з яких виходить, що в неділю Кросс був ще живий.

Похорон Ляпорт відбувся у вівторок пополудні з монреальської катедри Нотр-Дам з участю прем'єра Трюдо, провідника опозиції Р. Стенфілда, квебекського уряду та представників провінційних урядів. Тіло Ляпорт раніш лежало в залі монреальського суду, куди пройшли маси монреальців.

ВОЄННИЙ ЗАКОН У КАНАДІ: Вгорі прем'єр П. Трюдо в дорозі до залі засідань парляменту, де проголосив воєнний закон. Внизу — канадські вояки перед будинком управи міста в Монреалі.

Папа іде до Філіппін і Австралії

Папа Павло VI в п'ятницю, 27 листопада, прибуде до столиці Філіппін Манілі, де буде три дні. Після того полетить до Австралії на чотириденні відвідини. В програмі перебування Папи в Австралії, м.і., є одна прилюдна Служба Божа та участь в екуменічних відправах.

У СИРІЇ ПОБОРЮЮТЬ ТЕРОРИСТІВ

Комунофільський уряд Сирії виступив проти групи палестинських терористів, що зв'язані з комуністичним Китаєм. Всіх терористів організації Саіка сирійські вояки роззброюють і висилають до таборів полонених у північній Сирії. Будинок головного командування Саіка в Дамаску закрито, а сирійський міністер оборони генерал Г. Аль-Асад звернувся до центрального комітету організацій арабських партизанів, щоб виключив терористів організації Саіка з того комітету.

КАНАДА ДОПОМАГАЄ ЗБІЖЖЯМ ТУРЕЧЧИНІ

Турецький міністер закордонних справ Т. Каглянгілл, який недавно побував з офіційною візитою в Оттаві, заявив, що федеральний уряд обіцяв подарувати Туреччині 100,000 тонн збіжжя вартости 7 мільйонів долярів, в рямцях допомоги вбогим країнам.

Туреччині недостає кожного року бл. 900,000 тонн збіжжя. ЗДА дарують щорічно бл. 500,000 тонн, а держави спільного европейського ринку доставляють 150,000 тонн.

Т. Каглянгілл є першим турецьким достойником, що відвідав Канаду.

В АВСТРАЛІЇ ЗАВАЛИВСЯ МІСТ

В Мелбурн, Австралія, робітники працювали над будовою на 8,460 стіп моста, як частина моста завалилася. Міст завалився в часі обідової перерви. Спід руїн мосту витягнено 23 трупи та 24 поранених робітників. Окрім тих пропало ще 21 робітників, що працювали при будові. Припускають, що вони рівнож згинули.

Грізне напруження в Квебеку

УРЯД ПРОГОЛОСИВ ВИНЯТКОВИЙ СТАН

Провінційний уряд Квебеку, мабуть, на домагання квебекської поліції, звернувся до федерального уряду з проханням вислати до Квебеку військо, яке допомагало би провінційній поліції (у Квебеку немає Ар-Сі-Ем-Пі) вдержувати лад у тій провінції. 15 жовтня до обох головних міст Квебеку — Монреалю та Квебеку — прибуло військо. Ніхтто не знає, скільки вояків вислано туди. Дехто начислив понад 100 вантажних військових авт, що привезли вояків до провінції. Як в Оттаві, всі вояки в Квебеку — в повному військовому виряді. Вони негайно перейняли охорону важливіших державних будинків та визначних політиків.

ВИНЯТКОВИЙ СТАН

З уваги на те, що напруження в Квебеку ставало щораз більше, а до того уряд діставав невияснені досі інформації про пляновані дальші замахи на різних політиків та державні будинки, федеральний уряд проголосив воєнний закон, який обов'язував у часі війни. На основі того закону поліція має право арештувати та робити ревізії в підозрілих людей без судового дозволу. Поліція може держати в'язнів у тюрмі без спроможности внести кавцію за арештованих.

Одночасно з проголошенням воєнного закону федеральний уряд проголосив організацію квебекських сепаратистів ФЛК (Фронт визволення Квебеку) нелегальною. На основі воєнного закону, поліція має право арештувати не лише членів тієї організації, а теж їх прихильників. Всі ті можуть бути засуджені на кари до 5 років ув'язнення та грошові кари.

Квебекська поліція зробила багато обшуків і арештувала понад 250 осіб. Між арештованими є адвокати, лікарі, юнійні діячі, студенти. При ревізії знайдено багато вибухових матеріялів, зброї, амуніції та летючок.

Прем'єр Трюдо 16 жовтня в промові, що її передавали в радіо та в телевізії, пояснив канадцям причини введення в життя воєнного закону та проголошення ФЛК нелегальною організацією. Він сказав, що діяльність ФЛК загрожує безпеці держави та різних людей. Уряд рішив виступити з усією рішучістю проти терористів, щоб рятувати єдність Канади та забезпечити політиків та державних урядників від замахів терористів.

Загал канадців прийняв заяву Трюда як конечність, подиктовану обставинами. Але частина послів та різні організації протестували проти обмеження особистої свободи та демократичних прав. Під час надзвичайного засідання федерального парляменту члени опозиційних партій — консервати та НДП — критикували уряд за проголошення воєнного закону. Лише провідник партії французьких суспільнокредитовців Каует підтримав уповні уряд і сказав, що прихильників квебекських терористів «треба поставити під стіну й розстріляти».

Після дебат у парляменті 19 жовтня велика більшість послів схвалила рішення уряду. Проти закону голосувало лише 16 послів партії НДП. Консервативні посли та 4 посли з НДП голосували за уряд. Консервативні посли пояснили потім, що вони схвалили рішення уряду тому, що уряд прибіцяв до місяця внести проєкт нового закону, який заступить воєнний закон.

ЗДА, СССР і Китай зривають атомові бомби

У четвер, 15 жовтня три держави: ЗДА, СССР та комуністичний Китай зірвали атомові бомби. ЗДА та СССР зірвали під землею, а Китай зірвав бомбу в повітрі.

ЗДА зірвали свою бомбу, 25-у цього року, 1,840 стіп глибоко в землі на пустині Невада. Американська бомба має силу 200,000 тонн динаміту. Припускають, що того роду бомби призначені для американських ракет, що їх вистрілюють підводні судна.

СССР зірвали свою бомбу на підбігуновому острові Новая Земля. Їхня бомба була найбільша, яку досі зірвано під землею. Її сила — шість мільйонів тонн динаміту. Совєтська бомба була п'ять разів більша, як найбільша американська бомба, досі зірвана під землею. Догадуються, що того роду бомбу СССР буде вживати в своїх найновіших ракетах СС-9, що мали б бути вжиті до оборони на випадок нападу на СССР. М. ін., того роду ракетними бомбами має бути обставлена Москва.

Від підписання договору про незривання атомових бомб у повітрі це було 43-тє підземне зірвання атомової бомби в СССР і 222-те в ЗДА.

Китайська бомба мала розривну силу трьох мільйонів тонн динаміту. Такі бомби будуть китайці вживати в своїх далекосяглих ракетах. Зірвана над пустинею Лоп Нор у провінції Сінкіянг, китайська бомба була одинадцятою з черги та десятою, зірваною в повітрі.

Зірвання атомових бомб в трьох державах одного дня було звичайним випадком.

Чавшеску за нову вільну Европу

Румунський прзеидент Н. Чавшеску, єдиний голова держави з бльоку комуністичних країн, брав участь у теперішній ювілейній сесії Об'єднаних Націй. Він виголосив промову, в якій закликав усі европейські держави, без уваги на їхні суспільні та політичні системи, співпрацювати разом для створення нової Европи, де всі держави мали б однакове право. Він виступив проти творення бльоків держав, як теж проти впливів великодержав на політику малих народів.

Він, щоправда, не згадав про совєтську окупацію Чехо-Словаччини, але закликав усі держави працювати, щоб „кожний народ був господарем у власній країні".

Чавшеску буде гостем в Білому домі та відвідає деякі американські міста.

Федеральний уряд поборює безробіття

Федеральний міністер фінансів Е. Бенсон заповів, що федеральний уряд задумує видати 60 мільйонів долярів на поборювання безробіття. З того 20 мільйонів призначено на перевишкіл безробітних; 15 мільйонів піде на будову різних будівель у Квебеку та східних приморських провінціях, де найбільше безробітних, а 25 мільйонів долярів одержать різні міністерства, щоб, у рямцях їхньої діяльности, знайшли працю для безробітних.

У ТУРЕЧЧИНІ ХОЛЕРА

Турецький уряд повідомив, що в тій країні померли від холери 27 осіб, а 717 є в шпиталях. Епідемію холери здержано, бо проведено масове щеплення населення проти холери.

Члени цивільної оборони рятують людей з хвиль розбурханої ріки в Сан Хуан, Порто Ріко. Повінь учинила понад 30 мільйонів долярів шкоди.

А. Садат вибраний на президента Єгипту

Попозицію урядової єгипетської партії на місце померлого А. Насера обрати президентом його заступника А. Садата, ухвалив єгипетський парлямент, а потім у загальному голосуванні її прийняли понад 90% єгипетських виборців.

Яку політику вестиме Садат? Він, здається, буде більше опиратися на СССР, ніж на ЗДА. Єгиптяни невдоволені, що ЗДА вислали на похорон Насера лише міністра Е. Річардсона, коли з СССР приїхав прем'єр А. Косиґін з великою делеґацією. Садат теж почуває себе ображеним, бо ЗДА вислали йому привіт з нагоди його вибору на президента аж два дні після вибору, а з Москви прислали негайно.

Садат нарікає на ЗДА, що вони підтримують становище Ізраїля у справі ракетних баз над Суезьким каналом та вийшли з комітету для справ перемир'я.

Продовжують ізраїльсько-арабське перемир'я

Ур'яд Єгипту погодився продовжити на дальших 90 днів перемир'я на ізраїльсько-арабському фронті, яке кінчається 5 листопада. Продовження буде одноразове, але під умовою, що посередник ОН шведський дипломат Ґ. Яррінґ буде далі вести переговори з Ізраїлем та арабами.

Ізраїльський уряд теж погодився на продовження перемир'я, але досі не заявив виразно, чи погодиться на дальші переговори з посередництвом Яррінґа. Як відомо, Ізраїль закидає єгиптянам, що вони, після перемир'я, пересунули бази для вистрілу ракетних бомб ближче до Суезького каналу, подекуди на віддаль 20 миль. Через це Ізраїль відмовився вести переговори з Єгиптом. ЗДА підтримують становище Ізраїля і навіть відтягнули свого представника з комісії для справ перемир'я, куди, крім ЗДА, належать Англія, СССР і Франція.

Ґ. Яррінґ іде до Ню Йорку й сподівається, що зможе продовжати перервані переговори.

Короткі вістки

◈ **В Алберті** є надвишка вчителів. Понад 200 вчителів, в тому половина жінок, ще шукає за місцем по школах.

◈ **Місто Оттава** вирішило ввести в себе двомовне урядування. Відтепер всі міські обіжники, написи на вулицях та написи на дорогах будуть двомовні: англійські та французькі.

◈ **Залізничі лінії** Сі-Ен-Ар і Сі-Пі-Ар дістають від федерального уряду 80% відшкодування за втрати на залізничих лініях. Залізниці домагалися тепер повного відшкодування, але найвищий суд Канади відкинув їхнє домагання.

◈ **Від 1 січня 1966 р.** до 31 грудня 1969 р. Канада продала ЗДА військового матеріялу та зброї на загальну суму одного мільярда і 200 мільйонів долярів. В 1969 р. продано матеріялу на бл. 300 мільйонів долярів.

◈ **Дипломатичні** представники різних країн в Оттаві відвідали канадські підбігунові околиці. Дипломати відбули подорож у двох групах й були захоплені красою канадської Півночі.

◈ **В ЗДА живе** на фармах всього 10.3 мільйонів людей. Щороку з фарм втікає до міст 3.8% фармерського населення.

◈ **У ЗДА** виробляють машини до збирання коробок, відпадків та сміття в невеличкі брили. 60 ґальонів різного сміття (теж пляшок) машина збиває в брилу розміру 9 × 16 × 9 цалів. Машина коштує 250 долярів.

◈ **Американські та** совєтські фахівці від міжплянетних польотів погодилися працювати спільно над висилкою постійного судна-ляборaторії в космічні простори. Переговори в тій справі будуть відбуватися або в Гюстоні, ЗДА, або в Москві.

◈ **Американський сенат** відмовився схвалити фонди на встановлення спільного комунікаційного військового центру для військ ЗДА, Канади, Англії та Австралії. Досі ЗДА дали на той проєкт 49 мільйонів долярів, а Канада 2 мільйони. Проєкт тепер занехано.

◈ **Трьох німців,** які в 1967 р. викрали з військової бази НАТО ракетну бомбу, розібрали її і поштою вислали до Москви, засуджено на 7 років тюрми.

◈ **Англійська газета** «Івнінґ стандард» твердить, що Ізраїль має атомові бомби і, напевно буде їх уживати в разі потреби. Це було, мабуть, причиною, що СССР впливав на арабів шукати шляхів замирення з Ізраїлем.

◈ **В італійської кінової** зірки Софії Лорен в нюйоркському апартаменті бандити пограбували дорогоцінності вартости 600,000 дол. Біжутерія не була обезпечена.

◈ **У столиці Японії** Токіо заборонено їздити автомобілями в обідню пору головними вулицями міста, щоб працівники могли спокійно ходити до ресторанів на обід.

◈ **Протягом 20 років** китайський націоналістичний уряд на Тайвані (Формоза) поселив на тому острові 154,785 втікачів з комуністичного Китаю.

◈ **Ізраїльська** повітряна лінія „Ел Аль" завела на летовищі в Лод біля Тель-Авіву дуже сувору контролю подорожніх, щоб забезпечити літаки від захоплення повітряними піратами.

◈ **СССР відкрив** у Сан-Франціско, ЗДА, перший консулят, поза амбасадою у Вашінґтоні. ЗДА відкривають одночасно свій консулят у Ленінґраді.

◈ **У Порто Ріко** повінь в 48 містах пошкодила важко 600 домів та знищила зовсім 300 домів, багато шляхів та мостів. Досі виловлено з рік 21 трупів.

ВІННІПЕЗЬКИЙ З'ЇЗД «ЕТНІЧНОЇ МОЗАЇКИ»

РОЗВИТОК ЧИ ЗАНЕПАД НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН?

ВІННІПЕҐ (УПС) — 17 жовтня тут закінчився п'ятиденний з'їзд етнічної мозаїки Манітоби, скликаний за допомогою федерального уряду Канади та провінційного уряду Манітоби. З'їзд мав на меті проаналізувати становище етнічних груп у Канаді та поміркувати над їхнім майбутнім у дальшому процесі формування канадського суспільства.

Для українців Канади цей з'їзд був форумом, на якому можна було не тільки з'ясувати становище й погляди нашої етнічної групи, а й сконфронтувати їх зі становищем інших груп і, ще важливіше, зібрати матеріял для формування власної політики в загальноканадському контексті.

З цього погляду, значення з'їзду виходить за межі Манітоби, а коли брати до уваги тематику з'їзду й пропоновані розв'язки, то вони фактично можуть бути застосовані до всіх інших наших поселень, очевидно, при передумові, що даний матеріял буде достосований до місцевих умов і потреб.

Основне питання

В основному питання, яке було на денному порядку нарад з'їзду і яке стоїть нині і стоятиме завтра перед національними групами Канади та інших країн поселення, — це питання, чи національні групи можуть зберегти свою ідентичність, чи мусітимуть асимілюватися в чужому оточенні?

Обсервуючи наради з'їзду, не можна було не помітити розходжень між теорією і дійсністю в житті етнічних груп Канади. Не можна було не помітити дози песимізму щодо майбутности цих груп, зумовленого становищем на відтинку всіх без винятку етнічних груп та труднощами, на які натрапляють заходи в напрямку збереження їхньої ідентичности.

Очевидно, не йдеться тут про інтенції ініціяторів, учасників та авторів різних проєктів, а про **фактичний стан**, в якому находяться етнічні групи, обставини, серед яких вони живуть і працюють. Усвідомлення цієї дійсности мусіло віддзеркалитися в дискусіях з'їзду, в прийнятих документах та у висновках, що їх поробили учасники з'їзду.

Коли йдеться про загальну настанову до зазначеного питання, то, здається, її найкраще з'ясував проф. В. Кіркконелл, знавець етнічної проблематики в Канаді, який, оцінюючи рекомендації королівської комісії для справ двомовности і двокультурности, вказав на те, що на етнічні групи треба дивитися, як на «цілу фльотилю льодовиків, що повільно тають у річищі англомовного і франкомовного суспільства».

Практична політика, на гадку проф. Кіркконелла, повинна зводитися не до збереження етнічних груп як окремих одиниць, бо це на довшу мету неможливе, а до забезпечення таких умов розвитку, при яких культурні надбання й багатства всіх груп могли б зберігатися, як частка великої і всеохопної цілости.

Для цього він запропонував концепцію суспільства не як мозаїки, а як «культурного гобелену» (тканини), де «багатства всіх, у їхній величезній різноманітності, були б тісно переплетені в єдине національне досягнення».

Зудар протилежних поглядів

На з'їзді були речники різних поглядів на ролю й місце етнічних груп у канадському суспільстві: від прихильників скорої інтеграції та асиміляції до прихильників ідеї сепаратних етнічних груп (принаймні чисельно більших, які живуть компактними поселеннями) з власними школами, різними установами, рідною мовою тощо. Всі ці погляди були з'ясовані в ряді меморандумів, що їх подали різні етнічні групи, в працях запрошених спеціялістів-консультантів, а теж були висловлювані та боронені в час дискусії.

Вихідною базою були рекомендації в цих питаннях, зроблені королівською комісією.

Якби шукати спільних елементів, які були б сприйнятні для всіх груп, то їх можна було б зібрати в такі чотири точки:

1. офіційна двомовність у Канаді (англійська й французька мови);

2. багатокультурність з узгляднениям культур усіх без винятку етнічних груп;

3. рівнорядне трактування з боку урядів (федерального й провінційного) всіх етнічних груп та допомога в розвитку їхніх культур, як складової частини загальноканадської культурної мозаїки;

4. створення умов для навчання рідних мов окремих етнічних груп у державних школах, де для цього є відповідна кількість учнів.

Не знайшли загального погодження проєкти, в яких пропоновано двомовність на базі англійської чи французької мов та мови рідної даної етнічної групи чи т.зв. реґіональних мов. Переважала думка про доцільність збереження своєрідної «тримовности» (англійська, французька й рідна мови).

Коли йдеться про українську групу, яку репрезентував Комітет українців Канади, то в принципі її речники обороняли потребу практично застосувати зазначені вище чотири засади.

Позиції молодого покоління

На з'їзді було численно заступлене молоде покоління різних етнічних груп, але, безумовно, найрухливішою виявилася українська молодь, яку репрезентував Союз українських студентів Канади (СУСК).

Від імени української канадської молоді був поданий меморандум, виготовлений спільними зусиллями СУСК, МУНО, Пласту, СУМ та СУМК. В цьому меморандумі наша організована молодь з'ясувала свій погляд на принцип багатокультурности та подала рекомендації для Конґресу в таких питаннях:

— мови й навчання її в державних школах побіч офіційних мов;

— освіти та етнічних освітньо-культурних організацій, пропонуючи розглядати їх, як складову частину загальної канадської виховної системи з правом на фінансову допомогу;

— ролі уряду на відтинку етнічних груп;

— забезпечення етнічних груп масовими засобами зв'язку, зокрема коли йдеться про радіо-телевізійну сітку Сі-Бі-Сі;

— культурного обміну між етнічними групами;

— ролі організацій молоді і їх необхідности як засобу «групової ідентифікації, яка в свою чергу може спріяти розвиткові канадської культурної мозаїки».

Треба завважити, що погляди молоді інших етнічних груп в основному збігалися з пропозиціями української молоді.

Тверді факти дійсности

У дискусії і в доповідях консультантів - спеціялістів була мова про **фактичний стан** етнічних груп. На основі наведених даних та широкого ілюстративного матеріялу можна зробити висновок, що справа практичного застосування окремих пропозицій не буде легка. Це, зокрема, стосується **мов** етнічних груп, їх навчання і їх розвитку. Загальне погодження з твердженням, що рідні мови етнічних груп заникають з відмиранням емігрантів і першого покоління, свідчить про складність проблеми.

Коментуючи становище на мовному відтинку, один із учасників завважив, що «українська мова вмирає в українській хаті з хвилиною, коли в родині помирає бабуня. Винесли з хати бабуню — винесли й рідну мову».

Невтішними є факти, що виявляють брак зацікавлення серед ширших кіл етнічних груп питанням власного самозбереження. Це стосується також таких численних груп, якими в Канаді є німці й українці.

У випадку української групи, яка в окремих районах трьох прерійних провінцій живе компактною масою, зустрічаємо явища нехтування нагодою, яку дає законодавство, коли йдеться про навчання української мови в державних школах. Навіть у майже суцільно українських громадах Манітоби, Саскачевану чи Алберти не всюди ведеться навчання української мови тільки тому, що нема охочих цю мову вивчати.

Не менше загрозливий стан на відтинку плекання культурних цінностей.

На одній із сесій обговорювано питання, чи може існувати й розвиватися етнічна культура, коли дана етнічна група втрачає мову. Дискусія, в якій брали участь представники молодого покоління, була дуже жвава. Хоч у загальному всі погоджувалися, що для збереження культури треба зберігати теж і мову та висловлено вимогу до уряду, щоб він сприяв навчанню рідних мов етнічних груп, то в дискутантів не видно було справжньої впевнености в тому, що це таки вдасться зробити.

З'їзд виявив у виразній формі, що етнічні групи в такому суспільстві, як канадське, **можуть** себе зберегти, а навіть забезпечити свій дальший розвиток, але при передумові, що цього **самі** вони хотітимуть.

Майбутнє покаже, чи таке бажання до самозбереження переможе в них теперішню інертність.

Лекція для нас

Як ми вже згадували, з'їзд етнічної мозаїки треба розглядати як подію ширшого значення, бо проблеми, яким цей з'їзд присвятив стільки уваги, та пороблені висновки, мають, безумовно, загальний характер. Не можна, отже, дивуватися тому, що порядком ілюстрації були на з'їзді з'ясовані приклади етнічної мозаїки інших країн на доказ реальности такої проєкції суспільної організації теж і для Канади.

Проблематика з'їзду пов'язується в багатьох випадках теж і з проблематикою української діяспори, й тому буде доцільним, а навіть необхідним, щоб громадські, культурні й церковні керівники українського життя з цією проблематикою ґрунтовно познайомилися. **Відзначимо** тут, що ряд справ, які стосуються нашої культурної політики в країнах поселення і які були предметом дискусій та постанов на першому Світовому конґресі вільних українців, знайшлися на порядку нарад з'їзду етнічної мозаїки з практичними пропозиціями щодо розв'язки їх. Це, зокрема, стосується напрямних діяльности Світової координаційної виховно-освітньої ради, які треба буде сконфронтувати з висновками цього з'їзду.

Було б теж доцільним, щоб принаймні основна документація з'їзду була поширена серед українських організацій Канади та інших країн. Це, треба надіятися, зробить найближчим часом Комітет українців Канади.

У ВІННІПЕЗІ РОБЛЯТЬ ДВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На з'їзді «манітобської мозаїки», що відбувся 12 - 17 жовтня, Вінніпезі, зроблено, між іншими, такі дві рекомендації.

Учасники семінара, яким керувала п-і Д. Білаш, на розгляд обом урядам (федеральному і провінційному) подали пропозицію створення «етнічних федерованих університетів».

Аж із трьох інших семінарів подано проєкт леґалізувати в Манітобі т.зв. реґіональні мови, якими говорить щонайменше 10% населення.

ДЕЛЕГАТСЬКИЙ З'ЇЗД КОЛ. ВОЯКІВ ДИВІЗІЇ

У Бофало, ЗДА, відбувся делеґатський з'їзд Братства кол. вояків І-ої УД УНА (Української дивізії Української національної армії).

Нову головну управу очолює д-р М. Малецький. На з'їзді було 73 делеґати.

В організаційній системі Братства є п'ять крайових управ: Австрії, Арґентини, ЗДА, Канади й Німеччини. Братство має 2,875 членів.

АТАКУЮТЬ РАХМАННОГО

(мг) Український публіцист Роман Рахманний, разом з декількома американськими політичними коментаторами, опинився під обстрілом «Комсомольської правди».

В. Большаков пов'язав Рахманного не тільки з «буржуазним націоналізмом», а теж із сіонізмом.

Проти Рахманного були випади теж в українській підсовєтській пресі.

ПРЯШІВЩИНА, ДЕ ЖИВУТЬ УКРАЇНЦІ І СЛОВАКИ (8)

Вікентій ШАНДОР

Уряд Карпатської України був свідомий, що будь-яка структуральна зміна федерації за існуючих політичних умов може мати за наслідок окупацію й поневолення країни сусідами. Натомість федерація давала великі можливості національного та державного розвитку й економічного скріплення, і тому цей уряд всеціло її підтримував. У цьому було основне розходження в поглядах на федерацію між урядами Карпатської України і Словаччини.

У зв'язку з цим хочемо для історичної правди ствердити, що уряд Словаччини не інформував уряд Карпатської України про свої політичні наміри, зв'язані з виходом з федерації. Уважаємо, що для такого обов'язку існували певні підстави політичного порядку. Їх бачимо в нашій спільній віковій протиугорській боротьбі за права наших народів, у нашому братерстві і в нашому політичному партнерстві в одній федерації. Не маємо наміру розглядати тут взаємини обох урядів за часів федерації. Хочемо тільки ствердити, що вони були як цілість добросусідські, хоч деякі члени словацького уряду не ставилися до нас доброзичливо.

Маємо на думці подію, що сталася в квітні 1939 року під час прийняття членів словацького уряду в президента Тісо. Під час розмови про останні події один член уряду сказав під загальний сміх інших: «А тепер Волошин може понести свою Україну в рюкзаку». У той же день на Угорщині відбувалися торжества з перемогою над Карпатською Україною. З церковних проповідниць Остригому, Будапешту та інших міст падали слова ненависти високих католицьких достойників, в яких наголошувано потреби «викоренити й залізом випалити український дух у наших історичних Карпатах». Ми можемо розуміти подібні «християнські» заяви угорців, але навіть по тридцятьох роках не можемо зрозуміти причин веселости католицьких членів словацького уряду в час великої національної трагедії Карпатської України, спричиненої нашим спільним ворогом.

Кінець другої світової війни докорінно змінив дотогочасний уклад сил і ролю політичних партнерів у центрально-східній Европі. Разайняла майже половину Европи, став вирішальним політичним, стратегічним та економічним чинником у цьому просторі. На відміну до вислідів першої світової війни, коли українська державна територія була розділена між чотирма державами, цього разу наступило територіяльне об'єднання. Не будемо розглядати тут форми й способи цих актів, хочемо тільки ствердити, що приєднанням Західної та Карпатської України до Української РСР перший раз у новітній історії був міжнародно-правно визнаний їх український національний і державний характер.

З погляду державних інтересів суверенної України та сучасних розрахунків сусідів на ці території це — акт корисний і великої політичної ваги. По тисячі років з'єднана українська державна територія знову сягає через Карпати вглиб центральної Европи.

Трагічна доля воєнної руїни другої світової війни не поминула Пряшівщини. Зруйновані села, знищені родини, страшна нужда і коло семи тисяч свіжих могил синів Пряшівщини і Карпатської України коло Дуклі, членів чехословацької армії генерала Свободи, і непохованих могил цивільного населення творять дальший баланс жертв і незавидної долі нашого населення.

Приєднання Карпатської України до Української РСР без сумніву мало значний вплив і на пробудження національних почувань на Пряшівщині. Вже 1 березня 1945 зійшлися в місті Пряшеві делеґати сільських рад на свій з'їзд, на якому обрано Українську народну раду Пряшівщини (УНРП) як національну й політичну репрезентацію. УНРП в окремій резолюції ясно висловилася за приналежність до великого українського народу, привітала рішення Карпатської України по цій лінії, сама однак вирішила залишити край у рамках Чехо-Словацької Республіки.

Основні вимоги, що їх ставила УНРП, були наступні:

1) Пропорційне представництво русинів-українців у Словацькій народній раді;

2) пропорційне представництво в органах центральної державної адміністрації, судах тощо;

3) створення русинських-українських шкіл у районах, де живуть русини-українці;

4) уможливлення русинам-українцям **якнайширших** культурних зв'язків з Україною, передусім з Закарпатською областю, і вислання туди студентів на науку.

Меморандум був висланий компетентним державним установам, як також Словацькій народній раді, яка розглядала його на нараді 26 травня 1945 і висловила таку оцінку:

«З великою радістю і щирим зацікавленням слідкуємо за історично ще не завершеним об'єднуючим процесом другого найбільшого слов'янського народу — українського... У словацькому і чехо-словацькому державному ставленні до українського населення раз на завжди повинно зникнути якенебудь шовіністичне і фашистське прагнення, щоб денаціоналізувати українців або перешкоджати плеканню української національної свідомости серед українського населення Словаччини».

Словацька національна рада поставилася позитивно і до вимог УНРП, схваливши такі рішення:

а) В СНР забезпечено для українців, що живуть на Словаччині, відповідне число місць для представників, делеґованих УНРП;

б) СНР доброзичливо ставитиметься до тих, що бажають поступити на державну чи публічну працю без уваги на їх українську національну приналежність;

в) при уряді уповноваженого при СНР для шкільництва й виховання буде створений український реферат, який підлягатиме безпосередньо уповноваженому.

Далі СНР докладно розглядає способи і форми розв'язання справ шкільництва і виховання взагалі. Ці рішення є позитивні і корисні та сприйнятні для русинів-українців. При кінці відповіді СНР на меморандум УНРП є ще цікаве речення: «Відкидаємо дотеперішню національну політику в шкільних справах, яка вела до денаціоналізації українського-русинського населення Словаччини...» За СНР підписав цю відповідь також і д-р Гусак, нинішній керівний політичний муж Чехо-Словаччини (цитовано за газетою «Нове життя», ч. 39, від 17 березня 1968, Пряшів).

Повну ґарантію культурних і національних прав СНР для русинів-українців Пряшівщини треба розуміти як свідоцтво доби після страшної руїни другої світової війни і як побоювання, що Пряшівщина може висловитися за приєднання до України, як це сталося з Карпатською Україною.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (27)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Гетьман добув з-під подушки гаманець і кинув йому. — Лови!

Труп'яча головка засвітила очима. Зловив гаманець, розпустив шнурок, висипав червінці на долоню і став їх числити.

— Є всі? — спитав жартовливо і злобно гетьман.

Болгарин засоромився і сховав за пазуху гаманець з червінцями, а тоді розщібнув сорочку і зняв з шиї ланцюг з великим хрестом, котрий носив на голому тілі. Зубами розкрутив шрубки і хрест відчинився. Добув з нього невеличкий шматок паперу, що був тісно скручений і зложений в кількоро. Гетьман догадався, що це лист.

— От, який хитрець! — сказав вдоволено. — Тебе хитрощів учити не треба.

Біда — великий учитель, — відповів подаючи гетьманові зімнятий, дрібним, але виразним латинським письмомо написаний лист від короля Карла.

Гетьман, побачивши підпис, зірвався на рівні ноги. Подужав і відмолод. Скоренько пробіг письмо. Лице його просіяло. На устах появилася тая приваблива усмішка, якою він умів чарувати людей. Прочитав удруге і перехрестився: — Богові всемогущому хай буде честь і дяка. Скидаємо ненависне ярмо. Пічнемо нове життя. Благословення Божого просім, не для нас, а для нашої держави.

* * *

Відчинив вікно. Хотів кликати своїх старшин, щоб поділитися з ними радісною вісткою. Король Карло гварантував незалежність України.

Та нараз, ніби хмара насунулася на небо. Пригадав собі Кочубея. Ще він живе. Ще живе українська Леді Макбет. Любов Хведорівна Жуківна. Жуківна... і гетьман задумався тяжко. Спомини тридцятьох літ, як хмара жуків, загуділи над ним. Важко відігнатися від них. А треба. Сказав аз, мусиш сказати і буки. Не вільно здержатися перед нічим там, де рішається доля держави. Кочубей — камінь преткновенія. Його усунути треба з дороги, щоб не спинився на ньому цей великий камінь, котрий гетьман відвалив від гробу, в який на вічний упокой покладено волю України.

— «На вічний упокой...» Хіба ж є що вічного на світі? Для нас віки, для історії момент. Не знаємо, що буде. Та кожний з нас повинен сповнити це діло, на яке вказує йому його розум, як на завдання життя. Може, це й помилка. Хто може предвидіти будучність? Не помиляються лише ті, що нічого не роблять. Зате їх доля, це доля степової трави. Виросте, сонце її спалить і нова на її місці росте. Треба сповнити те, що нам завданням нашого життя видається.

Перед гетьманом на столі лежала його булава. Глянув і не пізнав її. Немов не та, що досі носив. Новими блесками мерехтіло дороге каміння. Тільки рубіни все ті самі, подібні до капель скам'янілої крови.

— А Мотря? — відізвався голос у потайниках душі. — Василь Леонтієвич, батько Мотрі.

— Ґа, що ж! Мусить і Мотря терпіти.

Гетьман булаву підняв. Ніколи вона не була така важка, як тепер.

Це не булава, а хрест, святий хрест, котрий прийдеться нести або на український Сіон, або на Голготу.

ПЕРЕХИТРИВ

І цим разом Мазепа перехитрив Петра.

Цар написав до гетьмана два листи, в котрих заспокоював його. «Віри клеветникам не йму і покараю їх на горло за те, що зважилися на вчинок, котрим вони могли заподіяти велику шкоду нашому спільному ділу, пускаючи інтриґу між царя і гетьмана».

Цар стояв на тому, що винуваті тут не лише Кочубей і Іскра разом зі своїми послами, передатчиками доносів, але й миргородський полковник Данило Апостол.

Цар знав, що між Апостолом і Мазепою були колись невирівняні рахунки, а що Кочубеїв син оженений був з Апостоловою донькою і що родини їх, як близькі сусіди, жили з собою, так він і уявити собі не міг, щоб Апостол у доносі не мачав своїх пальців.

Цар не знав, що рахунки між гетьманом і його миргородським полковником вирівняні і що Апостол зробився одним із найбільше довірених Мазепи, тому й домагався, щоб гетьман також Апостола до нього на слідство прислав.

Але гетьман запевняв царя і його канцлера Гаврила Івановича Головкіна, що Апостол в тому ділі ні при чім і що відірвати його від полку й посилати в Москву разом з Іскрою і Кочубеєм тепер дуже небезпечно, бо він тішиться великою повагою серед козацтва, котре і без того бентежиться усякими слухами.

Апостол оставався біля гетьмана в Хвастові. Гетьман, відібравши царські листи і приказ зловити винуватих і відіслати їх на суд цареві, стурбувався немало.

Хоч цар і впевняв його, що ніяким доносам віри не дає, а все ж таки доносчиків до себе кличе, значиться, хоче їх слово почути. Хто знає, з чим вони виговоряться на муках.

А до того все ж це свої люди. Хоч як погано Кочубей і Іскра відплатили гетьманові за його добро, а все ж таки знищити він їх не хотів, хоч би тому, що родини їх, а то й другі люди можуть невинно потерпіти, от і Апостола тягнуть у це діло...

І гетьман покликав Апостола до себе.

* * *

— Товаришу! Маю тебе за чоловіка чесного і певного. Те, що скажу тобі мусить лишитися між нами. Любов Хведорівна доскочила свого. Доносами доти наскучила Москві, доки цар не велів мені зловити доносчиків і доставити йому.

Апостол вірити не хотів. Догадувався чогось, а все ж таки не сподівався, щоб воно вже сталося.

— І тебе туди вмішали.

— Мене? — і Апостол зжахнувся. — Хай мене грім ясний уб'є, коли я туди свої пальці сунув!

— Не потребуєш мені казати, але цар так гадає, жадає, щоб я і тебе йому післав.

— А ваша милість?

— Не бійся, я тебе не видам. Товариша й одномишленника свого Мазепа в руки катів не передасть.

Апостол подякував гетьманові.

— Але мені хочеться, — говорив дальше Мазепа, — також і Кочубея рятувати. Він тесть твоєї доньки, батько Мотрі, мій колишній товариш. Погане діло посилати такого чоловіка у страшний Преображенський Приказ. Вийде таке, що циган завинив, а коваля повісять.

— Любов Хведорівна завинила в тому ділі, — сказав Апостол, — а Василя Леонтієвича, якщо ваша милість можуть урятувати, так ради Бога, рятуйте! Він людина стара і дряхла, виснажена безнастанними турботами, як йому видержати московський допрос? Спасай його, Іване Степановичу, спасай!

— Сам він себе мусить спасати, — відповів значуче гетьман.

— Себто як?

— Ти не молодик, товаришу, щоб тобі розум лопатою до голови вкладати. Кочубей живе у Диканьці. Він уже кілька місяців не був у Батурині, відмовляючись нездоров'ям. Я маю царський приказ зловити його. Завтра вранці пішлю туди Трощинського й Кожухівського, дам їм кілька сотень людей, щоб наказ царський сповнили. Нині про це ще ніхто не знає, тільки ти, розумієш?

— Розумію, милосте ваша. Україна велика.

— Так, так. Україна велика, а там Запоріжжя, Дон, або Крим, чимало місця на світі.

Апостол обіймив гетьмана за коліна, подякував і вибіг.

Гетьман перехрестився.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ У КАНАДІ

Михайло ХОМ'ЯК

Виховання і навчання — це два окремі завдання. Мета виховання — витворити в дітей в основному духові спонуки, спрямувати духовий розвиток в означеним напрямку, до праці над собою, щоб стати повноцінною людиною. А мета навчання — дати дітям меншу чи більшу кількість відомостей з різних ділянок знання (науки), щоб, придбавши його, вміли працювати в своєму фаху і заробляти на хліб насущний.

Навчання в основному дає дітям школа: початкова, середня та високі школи: університети. Нинішня школа, поза такою чи іншою кількістю знання, не дбає про духовий розвиток дитини, зокрема всебічний розвиток духових її здібностей. Тим більший обов'язок спадає на батьків дитини. Їм приходять з допомогою Церква та виховні організації молоді, до яких належить саме Український Пласт.

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН

Пласт виплекав методу і систему самовиховання української молоді з єдиною метою: дати українській спільноті шляхетну людину, що сама житиме згідно з моральним законом Божим, себто служитиме Богові і з любов'ю та посвятою служитиме українському народові й допомагатиме ближнім. Усі зайняття в Українському Пласті — в літніх таборах у пластових оселях та мандрівки на лоні природи — мають допомогти пластунові, що перемагає різні перешкоди, стати характерною людиною, з широким світоглядом, що ділом готовий кожночасно сповнити свої обов'язки в родинному і суспільно-національному житті.

Тому Український Пласт вимагає від пластуна жити згідно з пластовим законом і правопорядком української нації, з любови до неї.

Чи Український Пласт в останньому 25-річчі виконав своє завдання, діючи серед української спільноти у вільному світі, в тому і в Канаді? Це питання залишаємо відкритим українській спільноті. Хай вона відповідає: так або ні. Ми, пластуни, будемо тільки вдячні всім найсуворішим критикам, якщо вони в ім'я виховання української молоді на повноцінних членів української спільноти допоможуть нам здійснювати виправдані життям виховні засади новими методами, у зовсім змінених умовах життя української спільноти в розсіянні сущої.

ЗА ОКЕАНОМ

На південно-західних землях України панувала інша «життєва мудрість», ніж у вільному світі, зокрема в останніх роках. Там, в Україні, чи в родинній хаті, Церкві, виховній організації чи школі, слово батька, матері, священика, виховника чи вчителя було для дитини, учня чи молоді законом, що йому треба було повинуватись. До Українського Пласту міг належати кожен, хто добровільно зголосився і його прийняли за згодою батьків.

Одначе пластуном міг стати тільки той юнак чи юначка, які працювали над собою всебічно і послідовно, які сталили свій характер у боротьбі з життєвими перешкодами, поширювали свій світогляд і жили згідно з пластовим законом. Знання історії України, творів українських письменників було однією з передумов залишитись у Пласті. Вимагали від пластуна бездоганної поведінки і добрих успіхів у шкільному навчанні.

Хто занедбувався, йому дали нагоду поправитись, але якщо в чомунебудь провинився знову, то виключав себе самий з рядів Пласту. Це був природний добір молоді в Українському Пласті.

У розсіянні умови життя і росту української молоді гіршають з дня на день, зокрема під моральним оглядом, і то молоді в середніх школах, а ще більше в університетах. І в розсіянні знання української мови в останніх 25-ти роках було передумовою прийняття у ряди Українського Пласту. З цією метою створено Курси українознавства майже по всіх більших осередках скупчення українських поселенців та діяльности пластових станиць, щоб пластуни могли засвоїти собі скарби духової культури і літератури та історії України включно з самовихованням та духовим ростом.

Отже, до Українського Пласту може належати кожний, хто зголоситься за згодою батьків, але пластуном залишається тільки той, хто хоче працювати над собою, щоб відповісти всім вимогам пластового уладу.

До Українського Пласту висувають вимогу приймати якнайбільшу кількість молоді української з метою рятувати її від денаціоналізації, бо вже сама приналежність до української молодечої організації є цінністю самою в собі. Дехто водночас вважає, що знання української мови не є необхідне, аби тільки затримати молодь якнайдовше в Пласті, рятуючи її від відчуження. Словом, підсувають нам «життєву мудрість», що всі і все крутяться довкруги нашої молоді та потурають її забаганкам і примхам. Цей «деморалізаційний вплив» самозрозуміло діє і на молодь у Пласті, зокрема на старше юнацтво і старших пластунів.

Не зважаючи на змінені умовини, зокрема на змінену «життєву мудрість», що стала панівною у вільному світі, Український Пласт у Канаді протиставиться їй усіма засобами: вишкільними таборами виховників старшого юнацтва і старшого пластунства, збірними таборами, обміном виховників у таборах тощо.

Тісна співпраця батьків Пластприяту допоможе пластовим виховникам, якщо вони підтримуватимуть Український Пласт не тільки фінансово, придбавши пластові оселі і пластові доми на виховання своїх дітей, але й під моральним оглядом, усвідомивши ясно мету справжнього пластування, себто самовиховання їхніх дітей Українським Пластом на повноцінних членів української спільноти.

НАШІ ЗДОБУТКИ

Якими ж здобутками може похвалитись Український Пласт у Канаді з нагоди 25-ліття своєї діяльности у вільному світі? Крім згаданих уже випробуваних життям виховних метод та системи самовиховання, пластові виховники та вчителі курсів українознавства допомогли завершити розбудову рідних шкіл та курсів українознавства спільними програмами навчання продовж 12 років, крім дитячих садочків (7 років у рідних школах і 5 років на курсах українознавства) та спільними підручниками, добившись вкінці відповідних рішень на Світовому конґресі вільних українців та IX конґресі КУК у цій справі.

Зовнішнім виявом цих зусиль є створення Шкільної ради при централі КУК, шкільних рад при відділах КУК у цілій Канаді та уніфікація рідношкільного шкільництва під проводом шкільного інспектора для всієї Канади.

Шкільні ради подбали про поширення навчання української мови в державних: публічних і сепаратних школах, зокрема в Алберті, Саскачевані і в Манітобі, де шкільний закон передбачає навчання української мови вже від 1 кляси.

Скільки пластунів у Канаді? На 31 грудня 1969 р. в Канаді було 1590 пластунів. У шістьох країнах (Австралія, Англія, Арґентина, Канада, ЗДА і Німеччина) було 7355. Серед 1590 пластунів Канади було: новачок 228, новаків 227, юначок 333, юнаків 390, старших пластунок 109, старших пластунів 85 і сеньйорів 217.

Пластуни Канади, як і в інших країнах нашого поселення, зорганізовані в Пластових станицях, якими відає Пластова старшина під проводом станичного. Вони підлягають Крайовій пластовій старшині в Торонті, а діяльність крайових пластових старшин координує Головна пластова рада і Головна пластова булава.

Символом завершення Українського Пласту у вільному світі є начальний пластун. Цей пост, по смерті Сірого Лева, дотепер необсаджений.

Якщо ж ідеться про зовнішні виступи Українського Пласту перед співгромадянами Канади в останньому 10-річчі, то слід згадати виступ пластунів на відкритті пам'ятника Шевченкові у Вінніпезі в липні 1961 р., виступ пластунів з нагоди 75-ліття українських піонерів у парку Елк Айленд в 1966 р., в Едмонтоні і Джеспері з нагоди мандрівних таборів у Скелястих горах, далі, рік пізніше, виступ у столиці Канади з нагоди 100-річчя Канади, виступи української молоді та «Експо-67» в Монреалі в 1967 р., виступи пластунів з нагоди відвідин Його Блаженства верховного архиєпископа і кардинала Йосифа в 1968 р. і вкінці крайову зустріч у 100-річчя Манітоби влітку цього року та на фестивалі в Давфині.

ДЛЯ БІБЛІОТЕКИ КАЛҐАРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ДАЮТЬ 50 КНИЖОК ПРО УКРАЇНУ

(мг) Бібліотека Калґарського університету одержала 50 книжок про Україну. Це вже вдруге подаровано книжки вартости 500 долярів.

Церемонія вручення відбулася 23 вересня ввечері. Ця імпреза була однією з довершених цілей Ювілейного комітету для вшанування 100-річчя канадської конфедерації.

Комітет від 1967-го року збирав пожертви на закуп книжок та фонди на щорічну стипендію для студента, що одержить найкращі оцінки з української мови чи за опублікування праці з ділянки україністики. Щорічна стипендія виносить 100 долярів.

Представниками комітету для відзначення сторіччя Канади, що ще дальше існує з огляду на існуючий стипендійний фонд, були пп. В. Маковський (голова), Л. Гладишевський, П. Снозик та П. Нечипорик. Як представники громадянства взяли участь о. протоєрей М. Фик, п-і Маковська і М. Гладишевський. З д-ром Вокером, директором бібліотеки, були п-і Мекайвер, заступниця директора, і три особи з адміністраційного персоналу, між ними дві українки.

Зустріч відкрив п. В. Маковський. Він з'ясував працю комітету сторіччя Канади і подав його намічені цілі, що їх уже виконано. Сказав, що місцева українська громада цікавиться працею університету і навіть старається прийти з деякою допомогою, коли цього вимагає потреба.

Другим промовцем був професор місцевого університету д-р Олександер Малицький, що вклав багато заходів, щоб за гроші, жертвовані нашим громадянством, вибрати найкращі книжки. Деякі видання трудно було дістати, довелось вести листування з видавництвами, бібліотеками чи й поодинокими людьми.

Подаровані тепер книжки здебільшого англійською мовою.

Значну кількість книжок університетській бібліотеці в Калґарі подарувала місцева українська громада декілька років тому за ініціятивою Едмонтонського осередку НТШ, при співпраці місцевого відділу КУК.

Д-р Вокер привітав українських гостей і сказав, що зараз по заснуванні Калґарського університету, українська громада була першою з місцевих національних одиниць, що зацікавилася діяльністю цієї наукової установи і прийшла з першою допомогою у формі визначної збірки книжок. Просив і в майбутньому не забувати про університетську бібліотеку.

Дякуючи за книжки, сказав, що він, шотляндець родом, мало що знає про Україну, але, маючи тепер під своєю управою цінний фонд українознавчих книжок, постарається свої відомості доповнити.

Керівники університетської бібліотеки запросили українських гостей на мале прийняття.

ЛЬВІВСЬКІ ФУТБОЛІСТИ

Команда «Стява», семиразовий чемпіон футболу Румунії, у вересні грала у Львові з львівськими «Карпатами». Львів'яни програли, але тільки 0 : 1.

У Букарешті, куди «Карпати» поїхали грати вдруге, львів'яни несподівано стріляли три голі. Вислід був 3 : 3. «І все ж таки молодці» — каже київська «Спортивна газета» про футболістів «Карпат», які тепер мають друге місце в першій групі кляси «а» футбольних команд СССР.

Зустріч із ведмедем

Пас корову старий Іван Клонцак з бойківського села Кіндратова біля Турки. Корова кудись поділася; пішов Іван у хащі шукати. Побачив здорову колоду і виліз на неї, щоб обдивитися довкола.

Під ногами почув щось м'яке. Переляканий зіскочив, а «колода» встала і люто заревіла. Це був ведмідь. Звір одним ударом лапи повалив Івана на землю. Той пригадав, що в такому випадку треба вдавати мертвого. Ведмідь, поблажливо оглянувши свою «жертву», подибав у хащі.

Після зустрічі з ведмедем Іванові Клонцакові, якому понад 70 років, була потрібна також зустріч з лікарем.

Цю вістку зі Львова подали до київської «Радянської України» (11 жовтня).

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

УВАГА! НОВА АДРЕСА! УВАГА!

ФУТРА

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР, ЖАКЕТІВ ШАЙОК ТА КОВНІРІВ

35% ЗНИЖКИ

Persian Lamb, Mouton Lamb, China Mink, Hudson Seal, Squirrel, Muskrat & French Seal Coats & Jackets. Caps, Collars & Muffs.
REPAIRING, REMODELLING & RELINING

Пишіть за інформаціями, або зайдіть особисто до:

DOMINION FURRIERS
10012 - 101A Ave., Edmonton, Alberta
напроти McLeod Building
Phone: 422-4336 Res.: 455-3229
А. Колодка, власник

Закоштуйте добрих часів при пиві "Олд Вієнна"

Життєрадісний ковток за ковтком

ЗВАРЕНЕ ТАКИ ТУТ В АЛБЕРТІ

PREMIUM QUALITY
Old Vienna
LAGER BEER

O'KEEFE BREWING COMPANY LIMITED

Вісті з Едмонтону

«Нашу парафію і рідну школу, Владико, благослови»

Вітаючи Преосвященного Ніла, рідношкільні діти парафії Успення Пресвятої Богородиці, просили Владику поблагословити парафія і школу.

На храмове свято в тій парафіяльній церкві була врочиста архиєрейська Літургія.

Перед входом до храму священики привітали Преосвященного Ніла. Один із найстарших парафіян і засновників парафії п. Іван Максимець привітав Владику хлібом-сіллю, о. парох Б. Снігурович передав символічно ключі храму, а діти рідної школи, в українських народних одягах, під проводом учительки п-і Віри Снігурович, сказали привіт та подали китицю гарних квітів.

В архиєрейській Службі Божій співслужителями були о. митрат В. Лаба та о. д-р М. Сопуляк. Дияконував о. Р. Ганкевич; церемонієром був о. І. Кратко. Сповідав о. Методій Ничка ЧСВВ.

Преосвященний Владика сказав доповідь. Багато вірних прийняли Святе Причастя.

У церковній залі, після Богослуження, був парафіяльний обід, що його приготовив відділ ЛУКЖ під проводом п-і Е. Сірман. Господарем гостини був голова церковного комітету п. С Остапович, який щиро привітав численних гостей. Крім названих вище священиків, гостем був теж о. В. Волошин, парох едмонтонської церкви Покрови.

Гостей було небувало багато. Господарі — парафіяни ждали, поки вдруге не застелено столів на празничний обід.

Склавши подяку Владиці Нілові, о. Снігурович подякував теж священикам, співакам, гостям, членкиням ЛУКЖ та всім парафіянам — старшим і дітям.

Преосвященний Ніл, поблагословивши парафію та її дітвору, бажав дальшого розвитку.

ОСІННІЙ ЧАЙ

Осінній річний чай парафії Успення, що відбувся 27 вересня в школі ім. св. Луки, був удалою імпрезою. Господинями цього чайку були п-і: Вікторія Пук і Соня Остапович, які при допомозі своїх співчленкинь гарно справилися зі своїм завданням.

Обширна заля виявилася замала. Доводилось доставляти запасові столи і крісла.

Гості з цікавістю дивилися на фільм з поїздки по Україні, до якого туристи подавали пояснення і свої враження. Краєвиди подобались усім, та ще й як. Так і хотілося з усіх сил заспівати: «Україно, моя Україно, золота ти моя сторона!»

Учениця рідної школи маленька Делла Пук вручила доповідачам китицю троянд.

Парафія Успення Пресв. Богородиці стоїть перед завданням будови нового храму, залі на приміщення дитячого садка. Всяка допомога має тепер неабияку вартість. Тому усім, що причинилися до успіху храмового свята чи осіннього чайку щире спасибі.

о. Б. С.

ПРИЙДІТЬ НА БАЗАР «ДОБРОЇ ВОЛІ»

Базар І відділу «Доброї волі» відбудеться в середу, 4 листопада о год. 2.30 попол. в УНДомі. Гостей вітатимуть п-і Надя Крайчі — голова відділу і п-і Марія Хаба — кол. голова. Книгу гостей і реєстрацію будуть вести пані: Софія Яхній і Марія Гись. Пані Марія Семко, заступниця голови, привітає гостей при відкритті базару.

На базарі можна буде набути смачне домашнє печиво, голубці, вареники (пироги), ручні роботи, як українські вишивки, хвартушки, та інші речі. Буде теж «вайт елефант» і чайне прийняття.

Організаторки запрошують прибути численно на цю імпрезу.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 24 жовтня:
о 7 год. веч. в УНДомі: осінні вечерниці катедрального відділу БУК.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta

Телефон 422-5708 Telephone

Second class mail registration number 1035.

ЩЕ ТРЕБА ТЕРПЕЛИВОСТИ

Ті, що більш чи менш терпеливо ждали української мови в Службі Божій, уже діждалися. Але де в чому терпеливість ще буде потрібна.

В цьому числі «УВістей» вміщене офіційне повідомлення про вживання української мови у відправі Літургії. Справа ця, як усім відомо, вирішена давно. Наші чотири ієрархи Канади впроваджують рідну мову в богослужбу водночас у всіх чотирьох єпархіях. Роблять це аж тепер, бо досі мали офіційний переклад тільки самого тексту Літургії.

Найближчим часом матимемо живу українську мову в Літургії. Ця зміна, сподіваємося, буде прийнята з радістю. Дехто з церковних консерваторів, вітаючи рідну мову, може, і зідхне за нашою мовою давньою, що лунала в церквах України майже тисячу років. Дехто ще й тепер, можливо, вважає, що літургійну українізацію краще було починати не від Літургії. І тут треба терпеливости. Рішення зроблено. Пора виконувати.

Може бути, що згодом Літургія давньою мовою залишиться в нас хоч у якісь окремі дні. Зрештою, ще нема перекладу Літургії св. Василія, і зв'язок з давньою мовою ще не обірваний зовсім.

На зміну давньому текстові Літургії, творові сторіч, приходить новий переклад українською мовою. У ньому можуть бути недостачі, які будуть вражати, які згодом доведеться виправляти. Таке було в інших людей, таке, мабуть, буде і в нас. Не раз і не два останнім часом німці, французи, американці робили поправки в своїх літургійних перекладах. Трудно припускати, що наш переклад буде незмінний.

А ті, що мріяли про спільний український переклад Літургії католиків і православних, нехай не втрачають надії. Може, тепер ще перешкоди завеликі. Колись вони, певно, будуть менші. Уже, як православні, так і ми, католики, починаємо служити Літургію живою мовою українського народу.

ВАША КНИЖКА — ВИ ЇЇ ПРОДАВАЙТЕ

Є в нас видавництва, що друкують книжки, є книгарні, що продають. І добра книжка — спитайте самі — іде. Є в нас і деякі одноособові видавництва, що вміють продати свій крам або принаймні вміють організувати продаж. Та є також видавці-причепи, яким треба сказати: ваша книжка — ви її продавайте.

Є такі видавці і не переводяться. І найчастіше своїм крамом вони спокою не дають священикам. Друкують, беруть адреси священиків і розсилають. Хай продають! Навряд чи є одна парафіяльна резиденція без цього непроханого краму.

Недавно один маляр надрукував ікони, а частину прибутку призначив на боговгодну ціль.. Ікони гарні, ціль — ще краща. Але один священик, у малій місцевості ніяк не міг розпродати. Продав лише декілька, решту заплатив сам, бо видавець написав досить сувору пригадку. Таке буває і з продажем брошур чи книжок.

Видавці з-поза Канади не завжди знають, що незамовлену книжку, яку вони вислали, не можна безплатно звідси відіслати. Один із «приватних» видавців, розсилаючи незамовлений крам, обіцяє повернути 15 центів. Ця обіцянка вже є деяким «видавничим» поступом. Тільки деяким, бо висилка книжки з Канади до позаканадського видавця коштує більш як 15 центів.

Деякі видавці, які одержують назад свою книжку, не приховують свого незадоволення, а деколи й кидають кривдні обвинувачення. Не називаймо тут імен. Візьмім приклад вигаданий. Як хтось видав брошуру про Шевченка і розіслав її людям — духовним і світським, а ті взяли й заплатили, то це не конче значить, що брошура добра. Можливо, що тільки ті люди добрі. А як хто відіслав незамовлену книжку назад, то не конче через неприхильне ставлення до Шевченка.

Рядки ці пишемо не на те, щоб гальмувати видавничий рух. Наші видавці можуть розраховувати на підтримку суспільства, також священиків. Однак деякі видавці не розуміють своєї ролі: роботу, яка належить до них, перекладають на інших; через це сердяться самі, а своєю причіпливістю сердять інших.

Хоч би яка знаменита і потрібна була книжка, то продає її не громада. Продає той, хто видав.

КАРДИНАЛ ФЮРСТЕНБЕРҐ ДАЄ

Запевнення Мангольській митрополії

Мангольській митрополії не загрожує ніяка українська небезпека. Таке запевнення дав митрополитові Стефанові Кочішкові префект Східної конґреґації кардинал М. Фюрстенберґ.

Фотокопія листа кардинала є тепер у посіданні багатьох людей у ЗДА.

Після IV архиєпископського синоду митрополит Стефан Кочішко та два його єпископи 4 листопада 1969 написали листа до Східної конґреґації. 28 листопада їм вислано повідомлення про одержання листа, а 3 грудня кардинал М. Фюрстенберґ, у порозумінні з ватиканським державним секретаріятом, дав відповідь:

«Якби таке сталося, що Київсько-галицька патріярхія буде створена (на цю пору це є тільки пропозиція), то це не принесе ніякої зміни юридичного стану руської (Рутінісн) ієрархії ЗДА, яка в недавньому створенні своєї власної церковної провінції одержала нове підтвердження незалежности від українського обряду і безпосередньої залежности від Апостольського престолу».

Справді, створення двох митрополій (української і руської) на тій самій території ЗДА свідчить, що Східна конґреґація зараховує закарпатські єпархії у ЗДА до іншого обряду, не того, що в Філядельфії.

ПЕРВОІЄРАРХ РОБИТЬ ЗАЯВУ У ВІДНІ

Кардинал Йосиф Сліпий, наш первоієрарх, у час перебування у Відні сказав репортерам, що він сподівається, що совєтський уряд дозволить йому вернутися додому.

Вістку цю подало нюйоркське протестантсько - католицьке пресове аґентство Ар-Ен-Ес.

ПОСЛАННЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ЙОСИФА ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Не скочуватися вниз – здійматися вгору

Дорогій у Христі українській молоді — мир і благословення!

І хто хоч трохи прислухається до голосу сучасного людства, той зразу бачить, що однією з причин його найбільших занепокоєнь і гризот є доля молоді. Майбутнє людства загрожене зі всіх боків і всі напружують свій мозок, як забезпечити своє існування і своє завтра. І коли всі так поважно призадумуються над тим, то хіба ще більше своєю будучністю мусить тривожитися обездолений український народ. А ця журба зосереджується в першу чергу біля вас, дорога молоде, що маєте колись перейняти місце старших, які відходять у вічність. Та й хто з вас також, що почав уже думати, не дивиться в даль перед себе?

Нині стараються про вас батьки, опікуни та старші, а завтра треба буде вже самому дбати про хліб насущний, про своє удержання, про свою освіту, щоб могти зайняти в житті якесь гідне становище і чесно вести життя. Та й не тільки треба думати про себе і свій дім, а й про Церкву та народ, які ставлять також до кожного свої домагання. Яким я буду вірним своєї Церкви і яким українським громадянином?

Тому зарання старайтеся зрозуміти своє завдання і звернути пильну увагу в тому напрямі, щоб цінити і дорожити своїм, а не захоплюватися бездумно чужим. Бо молодість у житті тільки одна. Вона час найщасливіший і найнадійніший для кожної людини. Прогайнувати її — то найбільша кривда для себе самого і злочин супроти Бога, Церкви і свого народу.

Час біжить і не вертається більше, як вода в ріці. Що протрачено в молодості, дуже важко направити пізніше, навіть при найліпшій волі. Тому треба вам найперше дбати про своє релігійне життя, про щоденну молитву, Службу Божу, св. Сповідь і св. Причастя, бо це найсильніша підтримка в молодості і пізніше в дальшому житті. Від безбожного юнака і дівчини важко очікувати розумного, характерного і зрівноваженого зрілого віку та належно розвиненої праці у всіх напрямках життя. Молодість цвіте, коли вона проходить у родині, де царює дух Божий.

СВІТЛІ ПРИКЛАДИ

Як для кожного, так і для вас нехай присвічує приклад Христа. Він ревно сповняв всі релігійні обов'язки, ходив з батьками до храму в Єрусалимі, щоб приносити жертву небесному Отцеві: «Дитя ж росло і кріпилося духом, сповняючись премудрістю, і благодать Божа була на ньому... І зійшов з ними (з Пречистою Дівою і св. Йосифом) і прийшов у Назарет; і повинувався їм... Ісус успівав премудрістю і ростом, і благодаттю в Бога і в людей" (Лк. 2, 39, 51, 52).

А який авторитетний опісля був Його прилюдний виступ: „І прийшов Ісус в Назарет, де був вихований, і за своїм звичаєм у день суботній увійшов у сонмище і встав, щоб читати. І дали йому книгу пророка Ісаї, і, розгорнувши книгу, знайшов місце, де було написано: Дух Господень на мені, його ради помазав він мене, благовістити нищим послав мене, зцілити сокрушених серцем, проповідувати полоненим визволення і сліпим прозріння, випустити на волю мучених, проповідувати літо Господнє приятне. І, згорнувши книгу, віддав слузі, і сів. І всіх у сонмищі очі були задивлені на нього. І він почав говорити до них, що сьогодні збулося Писання це у вухах ваших. І всі посвідчували йому. І дивувалися словам благодаті, що виходили з уст Його» (Лк. 4, 16-22).

Подібний приклад для вас дає і Пречиста Діва. Свою молодість провела вона при храмі в Єрусалимі на молитві, науці Святого Письма, у служінні Богові. Її молодість радісна і свята! Це видно наглядно з розмови з ангелом Гавриїлом з нагоди благовіщення: „Радуйся, благодатна, Господь з тобою! Благословенна ти між жонами. Вона ж, увидівши, стривожилась словом його і мислила, що то буде за привітання оце. І сказав їй ангел: Не бійся, Маріям, бо знайшла єси благодать у Бога. І ось зачнеш в утробі, і породиш сина, і наречеш ім'я йому Ісус. Він буде великий, і Син Вишнього наречеться; і дасть йому Господь Бог престіл Давида, Отця його; і воцариться в домі Якова во віки, і царству його не буде кінця. Сказала ж Маріям до ангела: Як це буде, коли я мужа не знаю. І відповівши ангел, сказав їй: Дух Святий найде на тебе, і сила Вишнього отінить тебе... Сказала Маріям: Ось раба Господня, нехай буде мені за словом твоїм" (Лк. 1,28-38).

Яка ніжність, знання віри, делікатність і розсудливість б'є з цих слів, яке глибоке знання Святого Письма та віддання на Божу волю і готовість співдіяти для спасіння усього людства!

А щоб дійти до цього, дорога молоде, треба держатися і плекати віру, вщеплену батьками і піддержувану та розвивану Церквою. Без віри не виросте характерна людина. Треба також плекати замилування до науки, бо без неї змарновані вищі стремління людини, а з ними більша користь і для себе, і для Церкви й народу. Неосвічена людина не може зайняти вищого посту у суспільстві і виконувати провідну працю. Потрете, треба послуху Богові і людям. Добрий приклад притягає, захочує до наслідування і стає опорою проти злих спокус.

Читайте життєписи святих, як вони залізною волею працювали над собою. Наприклад, св. Василій і св. Григорій Назіянський, як студенти, вони знали тільки дорогу до школи і до дому. А це ж були генії людства! Які золоті ради давав великий князь Мономах своїм дітям!

Життя св. Йосафата, як він з нічого — з розваленого манастиря Пресвятої Трійці у Вильні — створив величезні обителі і вмів безстрашно постояти за Божу справу.

У молодості поволі дозріває покликання і замилування до якогось стану, духовного або світського, з його різними чинностями і званнями. Нині великі нарікання на брак священичих і чернечих покликань. Бракує в нас людей посвяти і замилування до духовного життя. А Церква без священиків не може виконати свого завдання: «Жнива великі, та робітників мало» (Мт. 9, 37). Звідси і журба народу за своє майбутнє.

НЕБЕЗПЕКА РУЇНИ

Ви, молоді, бачите принадливий світ: забави, розкіш уживання, заспокоєння тілесних пристрастей, наживу гроша й інше. Не дивно, що нині розпаношується п'янство, еротизм, розпуста, наркотизм і гуляще життя. В такій атмосфері молодь шукає порнографічної літератури і нею заповнює свій мозок, розум та уяву. А це завжди кінчається руїною. Така молода людина, хлопець чи дівчина, не здатна до жодного вищого пориву, не то до подвигів і геройських вчинків, а навіть до звичайної буденної виснажливої праці, потрібної для народу, і стає для нього тягарем, як духовний і тілесний інвалід.

Очевидно, відпочинок, розвага, забава потрібні для піддержання організму, але коли це виходить поза міру і переходить у гріх, тоді спричиняє душевну і тілесну руїну людини.

Прикладом цього є клясичний зразок користолюбного грошолюба Юди і розбавлених та розпусних Ірода та Іродіяди з її дочкою.

«Тоді один з дванадцятьох, що звався Юда Іскаріотський, подався до первосвящеників і каже, що хочете мені дати і я вам його видам. Ті відважили йому тридцять срібняків... Зрадник його дав їм знак, кажучи, кого я по-

(закінчення на 5 стор.)

З НОВИХ ВИДАНЬ

Історія північної Чорноморщини

Микола Аркас. Історія північної Чорноморщини. Перший том. Торонто, «Гомін України», 1969, стор. 350. Ціна: 7 дол. (140 Bathurst St., Toronto 2 B, Ont.).

Всі знають «Історію України» Миколи Аркаса. Той Аркас — то батько автора цієї книжки. «Історію України» він написав для свого сина, що теж зветься Микола.

Пращур Аркасів був грек, який приїхав в Україну. Між Аркасами були високі старшини царської фльоти. Дід нашого автора був адміралом і військовим губернатором міста Миколаєва. Батько, автор популярної «Історії України», скомпонував теж оперу «Катерина».

«Ці родинні відомості, — пише Є. Маланюк у передмові до «Історії північної Чорноморщини», — може, найліпше схарактеризують атмосферу й традиції, в яких зріс і виховався автор цієї книги, степовик-чорноморець з крови й кости, та пояснять його вроджену схильність до української старовини, його любов до батьківщини його дідів — блакитної Геллади».

Д-р М. Аркас, який зробив переклад «Іліяди» (ще не опублікований повністю), зібрав багато матеріялу. Він виразно каже (стор. 9), що в його книжці можуть бути недостачі. Він скромно зве свою працю «популярним нарисом». Однак покійний проф. Яр. Пастернак, який читав рукопис М. Аркаса, дав високу оцінку.

Історики, які пробували скласти якусь картину української землі першого тисячоліття після Христа, здебільшого це робили на підставі вісток давніх грецьких, арабських та інших авторів. Цієї методи ще вживають деякі наші автори. М. Аркас користується ще двома важливішими джерелами, а саме археологічними знахідками і грецькими написами з чорноморських міст. Тих написів збереглось досить багато.

Перший том історії Чорноморщини, хоч має дату 1969 року, вийшов з друку аж тепер. Сподіваємося, що автор дасть ще другий том (до часів козаччини) і що в тому томі буде показник речей, без якого трудно користуватися книжкою.

«Лишаючи невибагливу лепту народові українському на пам'ять про його далеких предків», автор прохає «шановних читачів не ремствувати на нього за численні недоліки його твору і пом'януть його не злим, тихим словом» (стор. 14). Хочемо вірити, що й фахівці не будуть ремствувати, а від читачів добре слово почують і шановний автор, і видавництво.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА

Іван Кузич-Березовський. Жінка і держава. Воррен, 1970, стор. 291. Ціна: 5 дол. (J. K. Berezovsky, P.O.B. 1132, Berkeley, Michigan, U.S.A., 48072).

«Український мужчина був і є відважним лицарем-воїном, дбайливим господаремгречкосієм, особисто дуже обережним, але в гурті дуже немудрим політиком... Жінки в історії України виявляли більше державницької зрілости».

Автор, захоплений володаркою св. Ольгою, розказує теж про дочок Ярослава Мудрого.

В новій історії України Ів. Березовський високо оцінює гетьмана Скоропадського і кардинала Йосифа Сліпого. У книжці багато полемічних випадів.

В. КІРККОНЕЛЛ — ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН УВАН

«Після кардинала Йосифа Сліпого і митрополита Іларіона (д-ра Огієнка) д-р В. Кіркконелл є третім почесним членом УВАН з нагоди 25-річчя, а першим світським ученим, що прийняв це найвище відзначення Академії», сказав М. Мандика, президент УВАН (Української вільної Академії наук) у Канаді.

У вінніпезькому Домі науки 11 жовтня відзначали 25-річчя УВАН.

Грамоту почесного члена УВАН проф. Кіркконеллові вручив д-р М. Мандрика.

Ватсон Кіркконелл перекладав Шевченка та інших українських поетів; написав багато нарисів та оглядів на українські теми.

«УВАН — сказав д-р Кіркконелл — виявляє значну видавничу діяльність».

AUDIOTONE

ДОРАДНИК У СПРАВІ СЛУХОВИХ АПАРАТІВ

Д. Л. МЕККЕНЗІ, ОКРУЖНИЙ ДИРЕКТОР ФІРМИ AUDIOTONE Inc. з Фініксу, Арізона, ЗДА буде давати

ДАРОВІ

поради в справі СЛУХОВИХ АПАРАТІВ

в понеділок, вівторок і середу

ВІД ГОД. 9-ої РАНКУ ДО ГОД. 7-ої ВЕЧОРА В

Hearing Aid Centre

при 10055 АВЕНЮ ДЖЕСПЕР

Нам приємно подати до відома, що п. Дейв МекКензі, вишколений дорадник у справі слухових апаратів, буде три днів нас й буде давати поради в справі слухових апаратів.

Якщо маєте копіт зі своїм слухом, то просимо зайти до нас на дарову перевірку слуху електронічним апаратом та оглянути новий слуховий апарат "Авдіотон" — без обов'язку купна.

Не прогайнуйте цієї нагоди. Бо тут маєте нагоду випробувати найновіший, найкращий слуховий апарат "Авдіотон"; якщо між людьми недочуваєте, прийдіть до нас, а ми вам допоможемо.

Від 1946 р., ми обслуговуємо людей, що дуже погано чують. В нас можете купити за півціни батерії до слухових апаратів, електричні шнури та випробувачі. Для одного клієнта продаємо лише по одному.

Зголошуйтеся телефоном на ч.: 422-7759 до John Roberts.

THIBODEAU

AUDIOTONE

HEARING AID CENTRE (1968) LTD.

10055 Jasper Ave., Edmonton, Alta

(Другі двері на схід від театру Capitol)

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ВЛАСНИКИ ЛІТНІХ ДОМІВ (КОТЕДЖІВ)

Власники житлових будинків, що вживалися в час вакацій або для розваги

* * * * * *

ВИ МОЖЕТЕ МАТИ ПРАВО НА

переоцінку та знижку податку:

- Коли з будинку користано виключно під час вакацій або в час розваги протягом минулого року і
- коли ви та члени вашої родини не жили у вашому будинку більше як 120 днів протягом згаданого минулого року та
- коли ви не мали ніякого прибутку з того будинку в формі платні за винайм протягом того самого року і
- коли ви постараєтеся про посвідку на те й пред'явите її не пізніше 15 листопада попереднього року.

* * * * * *

Щоб могти користати з цієї знижки податку (в 1971 р.)

ви мусите подати посвідку до 15 листопада (1970 р.)

у вашому власному муніципальному уряді, де платите податки

DEPARTMENT OF MUNICIPAL AFFAIRS
PROVINCE OF ALBERTA

A. W. MORRISON, Deputy Minister — F. C. COLBORNE, Minister

ОФІЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Вживання живої української мови у Святій Літургії

Українські католицькі єпископи Канади на своїй спільній нараді, 7 жовтня 1970, в Оттаві вирішили, щоб із днем 1-го січня 1971 вживано в усіх єпархіях Української Католицької Церкви цієї країни живої української мови у служенні св. Літургії.

Текст, що його треба буде вживати, є український переклад «Священної і Божественної Літургії», виготовлений Між'єпархіяльною літургічною комісією під проводом Блаженнішого верховного архиєпископа і кардинала Йосифа Сліпого, виданий Його Блаженством 1968 в Римі.

Дано у Вінніпезі, Едмонтоні, Торонті, Саскатуні, дня 14 жовтня 1970.

✠ МАКСИМ (Германюк), архиєпископ-митрополит Вінніпезький,
✠ НІЛ (Саварин), єпископ Едмонтонський,
✠ ІСИДОР (Борецький), єпископ Торонтський,
✠ АНДРІЙ (Роборецький), єпископ Саскатунський.

Спільна молитва 1 листопада

Український християнський рух просить усіх молитися за переслідувану Церкву в Україні, за волю й мир батьківщини в неділю 1 листопада.

Хвилину спільної молитви призначено на 8 годину вечора в Україні. Той час відповідає 12-тій опівдні у Ванкувері; 1-ій пополудні в Едмонтоні, 2-ій годині — у Вінніпезі, 3-ій годині в Торонті.

22 ЛИСТОПАДА — СВЯТА МІСІЯ В ГОЛДЕНІ

У церкві Сшестя Святого Духа в Голдені, Алта, в неділю 22 листопада о 8-ій годині починається св. Місія під проводом Всеч. о. Дмитра Гната.

Духовні науки будуть щовечора о 7-ій годині. Закінчення — в неділю 29 листопада о 10-ій годині ранку: св. Літургія, повний відпуст і роздача пам'яткових образців.

Парох о. Ол. Захаріясевич щиро запрошує на св. місію вірних околиці.

Не скочуватися вниз – здійматися вгору

(закінчення з 4 стор.)

цілую, той і є, беріть його. І зараз приступив до Ісуса і сказав: «Радуйся, равві!» і поцілував Його» (Мт. 26, 14-16; 48-49). «Ісус же сказав йому: «Юдо, поцілунком видаєш чоловічого Сина?» (Лк. 22, 48).

«Побачивши Юда, що видав Ісуса, що Його осудили, розкаявшися, звернув тридцять срібняків архиєреям і старшим, кажучи: згрішив я, видавши кров неповинну. Вони ж сказали: А нам що? Ти побачиш. І кинувши срібняки в святиню, відійшов і пішов та повісився. Архиєреї ж, взявши срібняки, сказали: Не годиться вложити їх у скарбонку, бо то є ціна крови. І вчинивши раду, купили за них Ганчареве поле на погребання чужинців. Тим то зветься те поле Полем крови до цього дня» (Мт. 27, 3-8).

«У ті дні став Петро посеред учеників і сказав... про Юду, який став вождем тих, що спіймали Ісуса... Придбавши, отже, собі поле за свою злочинну нагороду, він упав сторч головою і тріснув надвоє і все його нутро вилилось» (Діяння 1, 15-18). На жаль, таких зрадників не бракувало і в нашій історії.

Ще інший такий жахливий приклад подає св. Євангеліє, а саме про Ірода, Іродіяду і її дочку.

«І як настав пригожий день, коли Ірод у день свого народження справляв вечерю своїм князям і тисячникам та старшим галилейським, увійшла дочка тієї Іродіяди і танцювала, і угодила Іродові та возлежащим з ним. Сказав цар дівиці: проси в мене, чого тільки хочеш, і дам тобі... і до пів царства мого. Вона ж, вийшовши, сказала матері своїй: чого просити? А вона сказала: голову Івана Хрестителя... І зараз післав цар прибічника і звелів принести голову його. А він пішов і усікнув його в темниці. І приніс голову його на блюді і дав її дівиці, а дівиця дала її матері своїй» (Мр. 6, 21-28). Голову найблагороднішого і найсвятішого тоді мужа на землі!

І так, отже, звірства діються не тільки на вулиці, але і в сальонах під різними видами еротизму, гедонізму і морального розкладу.

Хто ж з вас, дорогий юначе і дорога дівчино, бажав би собі такого майбутнього: відречення від Христа, Церкви, свого народу і шукання нікчемних чи й потворних утіх? А вони приходять під виглядом різних невинних втіх та доводять до неслави і вічної загибелі, не лише між залишенними і позбавленими виховання й освіти на вулиці, але і в сальонах, серед освічених, якщо людина не береже себе і спускає з очей вічне життя.

Можна мати всі дані і покликання до найвищого звання: апостольства — і змарнувати його, як Юда. Можна мати також всі можливості до чесного життя — і зужити їх на злочини, як Іродіяда.

НЕ ВНИЗ, А ВГОРУ

Свій характер треба сталити, опиратися забаганкам, а передусім треба плекати духове життя молитвою, участю в богослуженнях, у приймані св. Тайн; приготовлятись до священства і чернечого стану. Інакше душа вивітрює і пустіє, тому стільки тисяч змарнували своє високе духовне покликання і залишили духовний і чернечий стан. Завжди легше котитися вниз, ніж підноситися вгору.

При цьому не треба зв'язувати своїх покликань з симпатіями чи антипатіями до осіб, а в першу чергу дивитися на саму Божу справу і добро свого народу.

В останніх своїх промовах Святіший Отець папа Павло VI звертає тобі, молоде, увагу, щоб не слухати різних популярних підшептів, мовляв, релігійною людиною помітують як реакціонером, мовляв, релігія вже застаріла і віджила своє, мовляв, найвищий час звільнитися від пут цього реакціонерства.

Та нині вже наглядно бачимо, до чого довів атеїзм в Україні. Бог вічно живий і ніколи не вмирає; тільки треба ідею Бога відновлювати в наших душах.

Коли йдеться про фізичне виховання, скріплення, то в цьому напрямі зроблено дуже багато для вас. Є і дальші старання про побільшення вакаційних осель, заснування виховних та освітніх товариств молоді. І з того користайте, дорогі, якнайбільше!

Отож, дорога молоде, коли ти так дбайливо у своїх молодих літах вирізьбиш свій ідеал як правдиве світло, тоді він світитиме Тобі все життя, і Твоя молодість буде завжди оживати не тільки в споминах, але в усьому діянні і буде в Тебе справді «обновлятися, як в орла, юність Твоя» (Пс. 102, 5).

Благословення Господнє на вас!

✠ см. кард. ЙОСИФ
верховний архиєпископ

Не хочуть «руського» обряду

З Мангольської митрополії у ЗДА деякі люди вислали до Ватикану прохання офіційно змінити дотеперішню назву «руський» (Рутінієн) обряд» на «американський візантійський католицький обряд». Така зміна потрібна, щоб три закарпатські єпархії Мангольської митрополії не опинилися «під владою українського патріярха».

Назву «руський обряд» треба скасувати. «Руський, як ми це розумімо, значить український. Назва «руський» вживається тільки для спокою».

Невідомо, скільки людей підтримує цей рух.

20 НЕДІЛЯ
1 листопада

ЛИСТ ДО ГАЛАТІВ: зач. 200

Брати, повідомляю вас, що Євангелія, котру я проповідав, не людська. Бо я не прийняв її від людини, ані не навчився, але через об'явлення Ісуса Христа.

Бо ви чули про моє колись життя в жидівстві, що я над міру переслідував Церкву Божу і руйнував її, і передував у жидівстві перед багатьма моїми ровесниками в моїм народі, будучи більшим ревнителем моїх батьківських передань.

Коли ж подобалося Тому, що вибрав мене з лона моєї матері і покликав своєю ласкою, об'явити в мені свого Сина, щоб я проповідував його між поганами, то зараз не звернувся я до тіла й крови, ані не пішов в Єрусалим до тих, що були апостолами передо мною, а удався до Арабії і вернувся знов у Дамаск.

Потім по трьох літах пішов я в Єрусалим, щоб побачитися з Кифою і замешкав у нього п'ятнадцять днів. Іншого ж з апостолів я не бачив, крім Якова, брата Господнього.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ЛУКИ: зач. 30

І сталось, що згодом вибрався Ісус у місто, зване Наїн, а з ним ішло доволі учнів його і сила народу. Як же наблизився до воріт міста, аж ось виносили вмерлого, єдиного сина в своєї матері; а вона була вдовою і багато людей з міста ішли з нею.

Побачивши її Господь, змилосердився над нею і сказав до неї: „Не плач!" І підійшовши, доторкнувся мар, а ті, що несли, зупинились, і сказав: „Молодче, тобі кажу, встань!" і мерлець піднявся і став говорити. І віддав його матері.

Усіх обняв жах, і прославляли Бога, кажучи: „Великий пророк устав між нами, і зглянувся Бог над своїм народом".

І розійшлася ця чутка по всій країні.

АЛБЕРТА

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
25. — Ґренд Прері 10, Кситуан 3
26. — Гай Прері 10
1. листопада — Гай Прері 10; Гайнс Крік 3
8. — Норт Стар 10; Райкрофт 3

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
25. — Боннивил год. 10 рано

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
25. — Смокі Лейк
1. листопада — Радвей
8. — Восетна

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
25. — Менлі год. 10
25. — Менвіл 10.30

Едмонтонська церква
Пресв. Євхаристії, ріг 65 вул. — 120 авеню, тел. 477-8228, душпастирі: о. Я. Федуник і о. д-р М. Сопуляк
У неділю: 8.30 ранку — читана Служба Божа, 10.00 — співана Сл. Божа, 12.00 опівдні — чит. Сл. Божа.
У свята на тижні: 8.00 ранку — чит. Сл. Б.; 7.30 веч. — чит Сл. Божа.

о. Ол. Захаріясевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
25. — Голден год. 10.30 співана
1. листопада — Голден год. 8.30; Дейзленд год. 10.30
8. — Голден год. 8.30; Коперник год. 10.30

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279
25. — Ярослав

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
25. — Атабаска 9; Бойл 11.30
1. листопада — Росінгтон 10
8. — Атабаска 10; Бойл 12.30

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
25. — Мирнам 10.00; Моркемб 11.30

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
25. — Ту Гілс год. 9; Новий Київ год. 7 веч.

о. М. Мартинюк
12204 - 113 Ave., Edmonton
25. — Кемровз 9.00; Гед Лейкс 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
25. — Редвотер год. 10.30
26. св. Димит. — Бог 10.30
1. листопада — Редвотер год. 10.30
8. арх. Мих. — Редвотер год. 9; Федора год. 10.30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
25. — Спедден

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
1. листопада — Левой 10.30
8. — Ренфурлі 10.30

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
25. — Дервент 8.30; Елк Пойнт 10.30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
25. — Норт Батлфорд; год. 2 пополудні — Радісон

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
25. — Гаврилюки год. 10
1. листопада — Вонда
8. — Сматс

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
25. — Бруно 9.00; Дана 11.00; Кадворт 4.00 попол.
27. — Твей - фарми; Св. Параскевії (храм) 10.30
1. листопада — Кадворт 9; Твей 11; Волверін 4 попол.
8. — Кадворт 9.00; Гамболдт 11

о. А. Хоружий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
25. — Алвена-місто
1. листопада — Ланівці
8. — Алвена-місто

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
25. — Вакав 10; Сокаль 11.30
1. листопада — Вакав 9; Прудгом 10 рано
8. — Вакав 10; Ст. Джулієн 11.30

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. Б. Ганушевський
307 - 335 - 5 St.
New Westminster, B.C.
25. — Ню Вестмінстер 9.30 р.; Ввалей 11.30 р.
Катехизація і рідна школа в Ню Вестмінстері щосуботи від год. 10 до 12 ранку.

о. І. Макух
Вікторія
1. листопада — Вікторія 10 р.
8. — Вікторія 10 р.

Богослуження: жовтень-листопад

Гр.	Юл.	Дн.	Юліянський календар	Григоріянський календар
25	12	Н	**19 по Сош.** Прова	**23 по Сош.** Маркіяна
26	13	П	Карпа мч.	**Димитрія вмч.**
27	14	В	Параскеви Терн.	Нестора мч.
28	15	С	Євтимія преп.	Параскеви Ікон. мч.
29	16	Ч	Лонгина мч.	Анастасії препмч.
30	17	П	Осії прор.	Зиновія і Зиновії мч.
31	18	С	† Луки ап.	Стахія ап.

УКРАЇНА

$504

Плянуйте тепер. Позасезонові квитки тепер найдешевші, і ми можемо перевезти вас туди кожного дня.

Під час осени-зими квитки завжди були дешеві, проте від листопада до березня вони найдешевші. Бо вже лише за $504 ви можете поїхати в Україну й повернутися нзаад, користаючи з економної прогулянки на 29 - 45 днів. Очевидно, нам не треба вам пригадувати, яка це буде приємність. Тоді, чому це не зробити тепер? "Ейр Канада" в сполуці з "Аерофлотом" може завести в Україну три дні на тиждень.

Це так легко зробити. Ви можете, якщо хочете, скористати з нашого пляну "Лети тепер — плати пізніше". Тільки доручіть вашому аґентові або "Ейр Кенада" полагодити всі деталі. Але зв'яжіться з ними скоро, щоб скористати з цього періоду низьких цін на квитки.

AIR CANADA

Релігійна радіопрограма в Торонті

У Торонті радіостанція Сі-Ейч-Ай-Ен щонеділі о 8.30 ранку пересилає українську релігійну радіопрограму Б-УК.

Керівник програми — Ів. Минделюк.

Радіопередача, каже повідомлення з Торонта, «призначена в першу чергу для тих, що з різних причин не мають змоги прийти до своєї церкви на Службу Божу, і для тих, що віддалилися від Церкви, і для тих численних українців, які не є членами Католицької Церкви, щоб в екуменічнім дусі Другого Ватиканського Собору в повнім світлі представити науку Євангелії і вчення Католицької Церкви».

ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПІД ВЛАДОЮ ПАТРІЯРХА

«Журнал московської патріярхії» (ч. 6), даючи інформації про новостворену Автокефальну Православну Церкву в Америці, повідомляє, що під владою патріярха залишаться 44 церкви в ЗДА і всі церкви в Канаді.

Роблять ремонт у римській церкві св. Сергія і Вакха

У церкві св. Сергія й Вакха та в будинку при церкві роблять тепер ремонт, повідомляє з Риму Українське пресове бюро.

«На весні цього року, по довготривалих заходах, вдалося Блаженнішому Йосифові, верховному архиєпископові, набути одну з незвичайно цінних українських церковних пам'яток у Римі, церкву святих Сергія і Вакха враз із приналежними до неї забудуваннями».

«З цією пам'яткою в'яжеться майже чотириста років історії Київсько-галицької митрополії, її зв'язків з Римським апостольським престолом, від часів привернення єдности Української Церкви з цим престолом аж до наших днів».

«Церква і будівля, передані на початку XVII-го століття Апостольським престолом на власність київським митрополитам, були осідком постійних представників київських, пізніше галицьких митрополитів, отже, представників помісної Української Церкви при Апостольському престолі. У колегії, яка пізніше створилась при цьому осередку, виховувались кандидати чернечого і світського духовенства. У підземеллях церкви похований ряд представників Київсько-галицьких митрополитів і видатних постатей Української Церкви; між ними знаходяться там і тлінні останки київського митрополита Рафаїла Корсака, румунського єпископа Кляйна, адміністратора Греко-католицької Церкви в Румунії, яка свого часу належала до зв'язку з Галицькою митрополією, та інших».

При церкві св. Сергія і Вакха довго був манастир оо. василіян, які стали власниками церкви й будинку. Після II світової війни Василіянський чин хотів продати церкву українським єпископам. Церкву і всю будівлю купили оо. єзуїти, і потім продали світській фірмі.

Після направи будинку, «ввесь будівельний об'єкт із церквою, буде відданий у користування українських вірних і служитиме, згідно із своїм традиційним призначенням, Українській Церкві».

Відзначають річницю синоду

У Торонті в Українському домі було святкове зібрання з участю більш як 500 осіб для відзначення першої річниці IV архиєпископського синоду.

З доповіддями виступали о. митрат Петро Хомин і проф. Євген Вертипорох.

Доповідачі вказували на історичне значення IV архиєпископського синоду УК-Церкви і прийняття ухвали про патріяршу конституцію нашої помісної Церкви.

Теж в інших містах Канади і ЗДА були такі зібрання.

У Вотервліті, Н. Й., організовано «День помісности Української Церкви». Листи до Папи Павла VI з проханням якнайшвидше створити Київсько-галицьку патріярхію підписали душпастирі (о. Б. Волошин, о. Л. Ліщинський, о. Ю. Гнатишак, о. П. Теодорович, о. В. Андрушків, о. Б. Смик, о. І. Мак) та їхні парафіяни.

Вінніпежани вітають первоієрарха

Вінніпезька рада громадських організацій за здійснення патріярхії, відзначила першу річницю IV архиєпископського синоду святковими зборами, учасники яких вислали привітального листа Блаженнішому Йосифові.

«Ваше Блаженство, відзначаючи першу річницю історичних ухвал IV архиєпископського синоду в Римі, ми, українська спільнота Вінніпегу, зібрані на святкових зборах на чолі з нашим Преосвященнішим митрополитом Максимом, засилаємо Вашому Блаженству та всій нашій ієрархії Української Католицької Церкви в світі сердечні привітання. Ми з великою вдячністю згадуємо ті зусилля і труд, які ієрархія нашої Церкви під Вашим достойним проводом вложила, щоб наша помісна Українська Католицька Церква могла й надалі розвиватись ще краще, як це було досі, та нести спасіння душам мільйонів українців, розкинених у цілому світі».

«Приймаючи принципи правління нашої Матері-Церкви на патріярших основах, ми віддано зобов'язуємось і надалі змагати за здійснення тих ідей, які століттями плекали і плекають вірні Української Католицької Церкви».

«Ці наші вислови складаємо для Вашого Блаженства на руки нашого Преосвященнішого митрополита Максима, який нашим почуванням, бажанням та кожній творчій дії віддавав найбільшу увагу і був завжди з нашими народніми та церковними потребами».

«МЄСТОБЛЮСТИТЕЛЬ»

Виконуючи обов'язки московського патріярха — патріяршим «мєстоблюстителем» — є митрополит Пімен (Ізвєков), 60 років.

Патріярх Алєксєй умер 17 квітня ц.р.

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton
Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й бронзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова доставка. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% опусту від нормальної ціни.

В першу річницю смерти бл. п. Василя Лозового в Едмонтоні

бл. п. Василь Лозовий

В суботу, 1 листопада 1969 р., перестало битися серце незабутнього мужа, батька та дідуня бл. п. Василя Лозового. Майже протягом останніх шести років покійний хворів на серцеву хворобу, часто занепадав на здоров'ю, а тиждень перед смертю пішов до шпиталю Мізерікордія, з якого вже живим не повернувся. Перед смертю відвідував його шпитальний французький священик, який уділив йому св. Напуття перед смертю.

Покійний Василь народився 27 серпня 1901 р. в селі Конюшків, пов. Броди, Західна Україна в родині Максима і Химн Голіновської. До Канади приїхав семирічним хлопцем 1908 р. зі своїми батьками. Вони заїхали до його вуйка до Чипмен, а відтак взяли гомстед на Плейн Лейк.

Перші роки на гомстеді були для покійного та його батьків дуже тяжкі та повні журб й клопотів. Прикрощі батьків пережива вважко й покійний Василь, який помагав родичам, де лиш міг у їхній важкій праці. В тяжкій праці перейшла не лиш його молодість, але й юнацькі роки.

В червні 1926 р. він одружився з Теклею, дочкою Кіндрата і Олени Федун, що приїхали з села Шнирів, пов. Броди 1926 р.. Благословив подружжя о. И. Тимочко ЧСВВ в церкві Пресв. Трійці в Плейн Лейку. Покійний та його дружина фармували протягом 28 років у Плейн Лейк. Попри свою працю на фармі покійний не занедбував і своїх парафіяльних та релігійних обов'язків. Був він теж через кілька років секретарем церковного комітету, а в 1954 р. передав секретарство комітету своєму синові.

П-во Лозові виховали гарно четверо дітей, а один син помер малим хлопцем. З дітей покійного Иосиф живе у Вегревил, Надія, зам. Зварич, у Вайкінґ, Віктор живе на батьківській фармі й продовжає працю батька, Параня Єлисавета, зам. Бові, живе в Евансбургу.

В 1954 р. покійний Василь залишив фарму свойому синові, а сам перейшов жити до Едмонтону, де купив собі невелику хатину й працював на різних роботах. В Едмонтоні був добрим членом парафії св. Юрія Переможця аж до кінця свойого життя. Між усіма парафіянами тішився загальною пошаною та любов'ю.

Окрім четверо дітей, покійного оплакують 13 внуків, сестра Марія Матвіїв з Едмонтону, брат Іван з околиці Плейн Лейк та всі його приятелі та знайомі.

Похорон покійного зачався панахидою, що її в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял відслужив о. В. Тарнавський 4 листопада. Заупокійну св. Літургію й похорон відслужив о. д-р П. Литвин 5 листопада в парафіяльній церкві в Плейн Лейк. Тлінні останки покійного зложено на парафіяльному цвинтарі в Плейн Лейк.

В першу річницю смерти дружина та діти покійного згадуватимуть покійного мужа та батька заупокійною Службою Божою та тихими молитвами, щоб Милостивий Господь дав йому вічну заплату за його трудяще життя.

З нагоди поминок дружина покійного передала 15.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Василеві вічна пам'ять.

Вадіна, Саск.: 50-річний ювілей п-ва Капустяк

п-во С. Капустяки

В четвер, 23 липня ц.р., п-во Капустяки святочно відзначили 50-річний ювілей свого супружого життя.

П. Семен Капустяк приїхав до Канади в 1927 р., а його дружина приїхала 7 років пізніше, тобто 1934 р. Сім років, до приїзду своєї дружини, п. Капустяк ходив по різних роботах, щоб заробити гроші на купно дому для себе та своєї дружини та родини.

Після приїзду дружини, п. Капустяк купив дім та фарму в околиці Вадіна, Саск. На фармі вони прожили довші роки свого життя в Канаді. За той час їхня родина побільшилася, бо в них народився один син та чотири дочки. Як п-во Капустяки постарілися й тяжко їм було працювати на формі, вони передали фарму синові Іванові, а самі перейшли жити до містечка Вадіни.

В 50-у річницю їхнього вінчання зібралися на врочисте прийняття їхні діти, родина та велике число приятелів і знайомих, що їх п-во Капустяки з'єднали собі за час їхнього побуту в Канаді, щоб гідно відзначити їхнє небуденне торжество.

Ювілейна врочистість розпочалася благодарною Службою Божою, що її відслужив о. Ол. Щеснюк при участі ювілятів, їхньої родини та гостей. Після Служби Божої всі перейшли до дому п-ва Капустяк, де відбулося ювілейне прийняття. Вступне слово сказав господар прийняття, а вдітак покликав до слова поодиноких бесідників. З черги відчитано телеграми та щирі побажання від визначних людей з Канади та провінції Саскачеван. Опісля передано дарунки від дітей, приятелів та організації жінок, що до неї належить п-і Капустяк.

При кінці програми господар склав щирі побажання від себе та покликав до слова п-во ювілятів. Щиро зворушені п-во ювіляти подякували всім тим, що причинилися до відзначення їхнього ювілею та всім тим, що своєю участю звеличали їхній ювілей. На закінчення прийняття відспівано ювілятам многоліттєв.

В два тижні пізніше п-во Капустяки влаштували прийняття для найближчого круга своїх приятелів, щоб їм подякувати за честь та шану, яку їм вчинено влаштуванням їхнього ювілею. Усі запрошені провели мило час на прийнятті в п-ва Капустняк й на закінчення склали 17.35 дол. на „Українські вісті". За жертву щиро дякуєм, а п-ву Капустнякам бажаємо ще багато милих літ прожити.

Похорон бл. п. Івана Білецького в Едмонтоні

бл. п. Іван Білецький

В середу, 2 вересня, таки під час праці у місті дізнав бл. п. Іван Білецький серцевого удару, що перервав нитку його життя. Рятунку не було. Це вже був третій серцевий атак і очевидно смертельний.

Народився бл. п. Іван Білецький в селі Сков'ятин на Борщівщині в Україні дня 12 січня 1911 р. в родині Пилипа й Марії з роду Томин. Молоді літа провів щасливо в домі батьків. Вислуживши військову службу за польської окупації західних українських земель, бл. п. Іван одружився з односельчанкою Марією Томин.

Друга світова війна забирає його від родини. Спочатку він в польській армії, відтак у совєтській, що 19 вересня 1939 р. ввійшла в Західну Україну. Попавши в німецький полон, два роки мучиться в конц. таборі. Щойно кінець війни звільняє його зі страшної неволі.

Покійний Іван виїздить на працю до Англії, а по 5-ти роках за стараннями свого дядька переїздить до Канади і поселюється на сталий побут в Едмонтоні. Тут включається покійний у життя парафії св. Юрія. Цілий час мріяв бл. п. Іван про те, щоб відвідати рідний Сковятин. Там же його найближча родина: мати, дружина, два сини з невістками, внуки, сестра Анна. Та мрія покійного не здійснилася. Хоч діставав він дозвіл їхати в Україну як турист, ніколи не одержував запевнення, що зможе відвідати рідне село. Нежданна смерть положила кінець усьому.

В п'ятницю, 4 вересня, в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял відправлялась панахида за упокій бл. п. Івана, а чергового дня в парафіяльній церкві св. Юрія похорон. Тіло покійного спочило на українському цвинтарі св. Михаїла. По похороні в залі УНДому відбувся поминальний обід, що його приготовили членкині Марійської дружини пань.

Сподіючися нежданого кінця, бл. п. Іван Білецький залишив Иосифа Фурмана, мужа своєї сестри Марії, виконавцем останньої волі. З нагоди цього допису „УВ" одержали 15.00 дол. на пресовий фонд. За жертву дякуємо, а покійному Іванові хай буде вічна пам'ять.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА

MARKET DRUGS LTD.

через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта

Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк

Найбільший склад ветеринарних лікі вв Едмонтоні
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

НА ПРОДАЖ

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Зайдіть або напишіть до «УВістей» (**UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alta.**), по гарні різдвяні картки:

- ► **10 українських карток — $1.25**
- ► **14 українських карток — $1.25**
- ► **21 англійських карток — $1.25**

Картки висилаємо тільки тим, хто із замовленням пришле гроші.

Закресліть зверху, **котрих** карток бажаєте і вишліть нам:

NAME ....

ADDRESS ....

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

НАШІ ПРОМИСЛОВЦІ

В. ГАВРИШ

Споміж наших промисловців варто ще згадати Людвіка (Луя) Лукашевича, або, як він себе називав, Луя Лукаша. Хоч він майже постійно приставав з українцями, він чомусь уважав себе за поляка. Я навіть не чув ніколи, щоб він хоч одно слово сказав по польськи. Я певний, що він по польськи зовсім не говорив. Він відкрив був у старому будинкові на 101-ій вулиці там, де тепер є будинок банку Імпіріял, крамницю т.зв. Бофалошоп, в якому продавав печені пляцки ("пенкейк-и"). Він був одружений з якоюсь німкенею, дуже працьовитою, що йому помагала вести його крамницю. Вони працювали завзято у своїй крамниці, але там й незле доробилися.

За якийсь час Імпіріял банк купив той будинок і хотів там будувати своє приміщення й Лукашевич мусів звідти забиратися. Він переніс свою крамницю до іншого старого будинку, що стояв на тому місці, де сьогодні стоїть готель Мекдоналд. Згодом Лукашевич купив Квін-готель. Пива там не продавали, лише винаймали в будинку кімнати. Той готель купив Лукашевич за 20,000.00 дол. Він дав 4,000.00 дол. готівкою, а решту сплачував частинами.

Згодом Лукашевич дістав дозвіл продавати пиво, поправив троха будинок й почав зарабляти незлі гроші. За якийсь час Лукашевич купив другий готель, що був через дорогу. То був Алберта готель, який уже мав дозвіл продавати пиво. Заробітки з пива були добрі й Лукашевич без труднощів сплачував довги на обох готелях. Скоро він виплатив оба готелі.

Його дружина увесь час помагала йому в готелях. Вона стелила ліжка в обох готелях і в той спосіб заощаджувала гроші, бо не треба було платити одної чужої робітниці. Зате багатство вдарило троха до голови самому Лукашевичеві. Він згодом розпився. Мав одну кімнату в одному готелі, а другу в другому, де постійно були напитки. Туди він запрошував своїх приятелів й гостив їх горілкою. Я належав теж до його приятелів і він мене також нераз запрошував. Але з мене був слабий піяк. Я випив дві чарки горілки й уже був п'яний. Через те я ніколи не міг додержати товариства Лукашевичеві.

Але були такі, що додержували. Лукашевичеві горілка не вийшла на добро. Він через те, що багато пив, не міг зовсім нічого їсти. До того дістав якусь дивну хворобу. На його цілому тілі поробилися рани. Він скоро відтак помер. Шкода його, бо він був здібна працьовита людина й міг був ще щось в житті зробити. А так пішов передчасно в могилу.

Та таких, як Лукашевич було більше. Вони дораблялися в готелях досить легко, але відтак розпивалися й ішли марно з цього світу. Очивидно, що були й такі наші готелярі, що доробилися й держалися добре увесь час. Але, здається мені, що більше було таких, що не вміли пошанувати свого майна, яке заробили в готелі. Я був також якийсь час власником готелю, але в готелі я бував лиш в неділю, щоб розчислитися зі своїм спільником.

В неділю не вільно було продавати ніяких алькогольних напитків, то я ніколи не мав навіть нагоди в мойому готелі напитися якогось напитку.

То були три імігранти, які від вуглекопів дійшли до власників готелів. Думаю, що таких було й більше, але я згадую лише 3-ох бо я їх дуже добре знав.

КЛОПІТ З ГОСТЯМИ В РЕСТОРАНІ

Як я вже згадував, у мойому ресторані працювала молоденька Катерина Когут. Дуже гарна й дуже порядна дівчина. В ній залюбився був Михайло Гудима, брат Костя Гудими, що був власником готелю. Він був рівнож гарний, добрий і чесний хлопець. Він мав замір з Катериною женитися. Та він працював у копальні вугілля й вернувся назад до праці, а Катерині приобіцяв, що згодом вернеться до Едмонтону й з нею ожениться.

Надійшли Різдвяні Свята. Мій ресторан був відчинений, бо в Едмонтоні було багато наших неодружених хлопців, які не мали де подітися й приходили до рес-

(закінчення на 7 стор.)

Подяка

Після невіджалуваної втрати незабутнього мужа, батька та дідуня бл. п. Петра Малка, складаємо щиру подяку Впр. о. Д. Велещукові ЧСВВ, Впр. о. А. Головайчукові ЧССВ, Впр. о. В. Ваврикові ЧСВВ, Впр. о. И. Кончакові ЧСВВ та Всеч. о. Т. Гуркові з Редвей, Алберта, за відслуження похоронних обрядів та слова пращання й потіхи.

Похоронному заведенню Парк Меморіял дякуємо за совісну обслугу. Дякуємо щиро нашим приятелям, що несли домовину з тлінними останками покійного, і тим, що склали жертви жертви на Служби Божі та вінки на могилу покійного. Наша особлива подяка мондерському хорові та його диригентові п. І. Семенюкові. Щиро дякуємо всім, що взяли участь в похороні та висловили нам свої співчуття.

Нехай Милостивий Господь нагородить усім сторицею, а покійного прийме до Свого царства.

Михайлина Малко — дружина, діти та внуки

Річна передплата „УВ" – тільки $5.00

ЗАНЕЧИЩЕНІ ФІЛЬТРИ У ВАШОМУ ФОРНЕСІ пограбують цієї зими ваш дім з тепла!

Змініть або почистіть повітряні фільтри у вашій огрівальній печі **тепер** — на близький сезон опалювання! Забиті фільтри є причиною втрати тепла і можуть спричинити ще й коштовну шкоду вашої огрівальної печі.

ЦІ ІЛЮСТРАЦІЇ ПОКАЗУЮТЬ, ЧОМУ ФІЛЬТРИ ТРЕБА ТРИМАТИ ЧИСТИМИ.

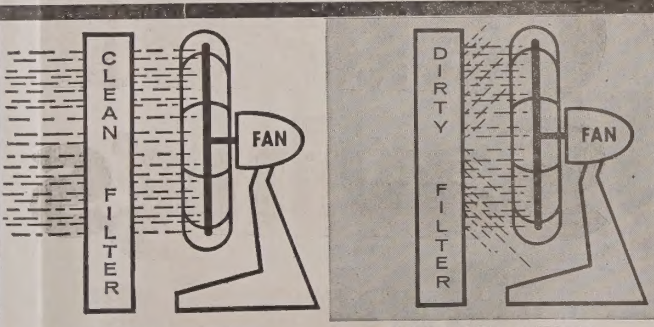

ЧИСТИЙ ФІЛЬТР

Чисті фільтри працюють правильно і пропускають чисте тепле повітря для огрівання вашого дому. Ваша огрівальна піч працює добре, ви якнайбільше використовуєте природний газ, що його спалюєте в огрівальній печі.

БРУДНИЙ ФІЛЬТР

Забиті фільтри в огрівальній печі зменшують перехід теплого повітря. У висліді: втрата тепла і можливість перегріття печі, що може спричинити значну шкоду та призвести до великих втрат на направу.

ОСЬ СІМ РЕЧЕЙ, НА ЯКІ ТРЕБА ЗВЕРТАТИ УВАГУ ПРИ ПЕРЕВІРЮВАННІ ОГРІВАЛЬНОЇ ПЕЧІ

1. **БІЛЬШІСТЬ ФІЛЬТРІВ** в огрівальних печах рухомі. Витягніть їх і побачите, що можете їх почистити через звичайне добре потрясення: або вжийте для цього вашого пилососа ("векюем клінер"). Якщо їх треба змінити, то ви можете купити фільтри відповідного розміру в найближчій крамниці залізних виробів (гардвер стор), в універсальному магазині (департмент стор), або у вашого контрактора, що інсталював огрівання. Тривкі фільтри (металеві) треба чистити та оливити відповідно до вказівок.

2. **ПРИНАЙМЕНШЕ ДВА РАЗИ НА РІК** треба перевірити та вичистити фільтри. Це легко може зробити кожний власник дому сам. Якщо хочете, можете закликати вашого огрівального контрактора-водопровідника (пломбера) або фахівця від огрівальних печей, щоб перевірив цілу вашу огрівальну систему.

3. **МОТОР ТА ВЕНТИЛЯТОР** в огрівальній печі треба оливити відповідно до фабричних вказівок.

4. **ВЕНТИЛЯТОРИ** в огрівальній печі не можуть бути забиті, їх треба перевіряти та в міру потреби направити.

5. **РЕҐІСТРИ** треба вичистити з пороху та інших речей, що їх можуть забивати.

6. **ДВЕРІ ТА ВІКНА** в хаті, що добре не пристають, спричиняють загальну втрату тепла. Цьому можна зарадити, заліплюючи шпари окремими стружками. Однак не робіть з вашої хати "щільно закритої бочки". Деякі отвори для допливу свіжого повітря важливі для здоров'я й безпеки.

7. **ХАТНІ МЕБЛІ** треба уставити так, щоб вони не перепиняли доплиBові теплого чи холодного повітря з реґістрів.

northwestern utilities. limited

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(продовження з 6 стор.)
торану. Вже ранком в ресторані було повно гостей — молодих і старших парубків. Між ними був один наш старший парубок голяр Сем, який завжди любив строїти якісь збитки. Тим разом він задумав зробити посьміховиско з Катерини, яка якраз тоді працювала. Він купив дуже неприличний дарунок, поклав його в коробку, завинув різдвяним папером й дав Катерині в приявности всіх, як різдвяний дарунок від нього. Катерина, яка була ще дуже молода й недосвідчена, думала, що Сем дійсно їй дав якийсь гарний дарунок. Вона відкрила коробку й витягнула той непристойний дарунок, а Сем та всі гості почали несамовито реготатися. Бідна Катерина застидалася, розплакалася й утікла до кухні. Мене ще не було в ресторані, бо я спав довше. Я жив таки в тому самому будинкові, де був ресторан. Хтось з гостей прибіг до мене й сказав мені, що сталося. Я скоро дягнувся й прийшов до кухні, де застав Катерину в сльозах. Я пішов до ресторану, де мені показали той нещасливий дарунок і сказали, що то зробив Сем. Я йому сказав, щоб зараз пішов до недалекої крамниці "драґштор" Армстронґ й там купив за 25 дол. коробку з косметичними приборами, яку я бачив у вікні, й приніс її до ресторану. Якщо ні, то я загрозив йому, що я заклику поліцію й зроблю на нього скаргу. Сем бачив, що я не жартую, не сказав ні слова, лиш пішов до крамниці й приніс коробку. Тоді я покликав заплакану Катерину, сказав Семові клякнути, перепросити Катерину, поцілувати її в руку й передати їй в дарунку ту коробку з косметиками. Сам вчинив усе, як я йому сказав. Тоді всі гості, що були в ресторані знову сміялися й то добре, але тим разом уже із Сема, який за свій дурний жарт заплатив 25.00 дол., що були на той час таки добрі гроші, та ще й осмішив себе перед людьми. Катерина взяла дарунок й дуже втішилася.

Скоро відтак вона вийшла заміж за Михайла Гудиму. Та з чоловіком вона дуже довго не жила, бо він помер на сухоти. Вона залишилася вдовою з двома гарними дівчатками. Вона вже відтак заміж не виходила. Жиє ще й досі десь в Едмонтоні.

До мойого ресторану, як до кожного ресторану не "високої кляси", приходили різні люди, добрі й погані. Більшість були добрі люди, чисто одягнені, чемні. Вони замовлять страву, з'їдять спокійно й ідуть дальше за своїми справами.

Але поміж добрими нераз замішаються й не дуже добрі. Як коло довгого стола ("кавнтера") сяде їх двадцять, то між ними певно є хтось, що йому щось бракує. Один спустив голову й щось думає, інший їсть пажерливо, нічого не говорить й дивиться на всіх вовком, хоч йому ніхто нічого не вдіяв. Ще інший кидає собою на всі боки, як тигр, мабуть бився би та немає з ким. Третій знову сидить і весь час підсміхається й ніхто не знає, з кого чи з чого. Ще інший говорить так різко й рубашно, як би пес гавкав. Добре, що таких людей небагато й не всі ходять разом. Але з ними всіми треба якось обійтися, щоб не було клопоту. Хоч нераз таки без клопоту годі обійтися. Відбивається то найбільше на кельнерках які мусять нераз вдавати дурних, або, що не розуміють, про що йдеться, або, як їм того всього забагато, кидають працю і шукають собі іншої.

Одного разу стала на працю в мойому ресторані нова дівчина. Якраз тоді в ресторані був один такий тип, що шукав собі клопоту з кельнерками. Він замовив був м'ясо в юшці ("стю") й вона йому принесла. Не знаю, що він тій дівчині сказав, але вона довго не думала лиш кинула йому тарілку зі стравою між очі, а сама вибігла через кухню й втікла так, що я й досі не знаю, де вона поділася. Очевидно, що в ресторані після того зробився великий рух, бо той, що дістав гарячою стравою поміж очі, наробив великого крику. Ніхто не знав, що була за причина такого вчинку дівчини, а він сам не хотів признатися, бо певно, що сказав їй щось дуже брудне або прикре. Я довго не думав, лиш пішов й того типа випросив чемно за двері й казав йому більше до мойого ресторану не показуватися.

Але бувало й інакше. Сидів такий немилий гість в ресторані й висварювався. Я його просив, щоб він заспокоївся. А він дальше викрикує й каже мені: "Як я тобі не подобаюся, викинь мене з ресторану!" Я пробував його викинути силою а він був сильний хлоп, злапав мене в руки, підніс вгору, виніс через двері на подвір'я й кинув на землю. Але в мене був кухар великого росту, здоровий хлоп. Він, як побачив, що сталося, вхопив із кухні сікач і вибіг до того авантурника й показав йому двері. Той довго не думав, але побіг з ресторану, як куля.

Я нераз дивився на тих людей і питав себе, де вони росли й чого вони вчилися. Та ж та дівчина в ресторані обслуговує його чемно і він повинен почуватися як пан, що йому все подають готове під ніс й обходяться з ним по людськи, а тимчасом деякі з них поводилися, а певно ще й сьогодні поводяться гірше, як дикуни з лісу... Та каже наша пословиця: "Є люди й людиська".

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШ СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ НА УКРАЇНУ

Спеціяльні рублі мають вартість чотири рази більшу, як звичайні рублі. За СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ ваші рідні можуть купити все, що захочуть, в КРАМНИЦЯХ ЧУЖОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ Внєшпосилторгу за малу частину звичайної ціни — на справді за четвертину звичайної ціни або навіть й дешевше.

Деякі товари коштують так дешево, що при перечисленню долляр вартує 10 рублів. Жадайте НОВОГО ДАРОВОГО каталоґу зі світлинами і ви переконаєтеся, що СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ є найкрзщим дарунком для ваших рідних. Достава товарів додому протягом 3-4 тижнів. Ціна: $2.13 за одного спеціяльного рубля. Абсолютно ніяких дальших оплат. Вповні гарантовані.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ

**INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23 rd Street
New York, N.Y. 10010**

Жадайте наших нових дарових каталоґів зі світлинами

ВАЖНЕ

Приймаємо замовлення на автомобілі та апартаменти.

Рибальство в атлянтійських провінціях

Ф. Й. Терренс

(К. С.) — Прибережні води Атлянтійських провінцій Канади знані довгими століттями, як одне з найкращих на світі місць для ловлі риби. Перші білі поселенці приїхали до Північної Америки у 16-ому столітті, коли европейські риболовні флоти залишали рибалок у Нюфавндленді на зиму, щоб вони приготовили рами для сушення риби-тріски на сонці. Після сушення рибу відвозили до Европи.

Сьогодні, ловля глибоководної риби безсумнівно становить найважливішу частину рибальства на східному побережжі. Її продукти, такі як філети з риби-тріски, кусні палтуса, соленої тріски, дрібна камбала сайда, кілька порід копчених продуктів морської риби, тощо складають значно більше ніж половину, цілої продукції Атлянтійського побережжя Канади. Друге місце займає ловля омарів; третє — ловля оселедців, а останнє — загальна риболовля. Ловля гребінця (двостулковий молюск) швидко стає важливою частиною останньої ділянки.

Глибоководну рибу ловиться у риболовній сіті, яку тягнеться по дні моря. Ближче берега ловлять великі кількости тріски у нерухомих сітках. Важливими сьогодні є "плити тріски", тобто філети тріски, які перевозиться заморожені у великі плити в охолоджених вагонах, або вантажниках до американських фабрик на перероблення.

В Атлянтійських порвінціях є понад 30 фабрик для перерібки глибоководної риби, як також фабрики, які виробляють крупи з оселедців і оливи.

У Нью Бронсвіку консервується маленькі оселедці у бляшанках як сардинки і ця ділянка підсобляє велику і багату індустрію провінції. Великих оселедців маринують і коптять в десятках фабрик і випускають на ринок під кількома різними назвами як копчені, або вуджені безості оселедці. Рибу також ловиться списом і недавні полови були відносно великі. Ловля устриць приносить значну частину доходу рибалок східного побережжя, а також плекання устриць тепер на добре устійнилося у багатьох місцевостях.

Канадці із тих країн, де рибальство є засобом прожитку знають мінливість моря, але вони знають також принаду боротьби з морськими рибами. Це ні трохи не легке життя, але воно затруднює близько 80,000 людей в Канаді.

В Канаді є багато можливостей заробляти на добре життя; вибір залежить від вас. Тисячі рибалок нашого східного побережжя не заміняли би близькости до моря за працю у фабриці від дев'ятої рано до п'ятої пополудні. Між тими, які ловлять рибу на прожиток помітна незалежність. Заробіток їх часами невеликий; часами зовсім добрий. Але ми певні одного: східне побережжя Канади є одним із найбільш продуктивних рибних місць у світі. У рамках риболовної індустрії є багато можливостей заробляти на життя. Риба стає важливою, як пожива для голодуючих мільйонів тих країн, які неспроможні прохарчувати своїх громадян.

Сестра англійської королеви Єлисавети Маргарита закінчила 40 років життя. Вона третя в черзі до наслідства престолу.

Весільний коровай

Недавними часами на українських весільних столах почали появлятися щораз частіше весільні короваї. Ми дістали декілька листів з проханням пояснити значіння та походження весільного короваю. Нижче передруковуємо статтю з журналу "Наше Життя", що його видає Союз Українок Америки в Філядельфії, ЗДА. Статтю має заголовок: **"Я рогатий, я багатий".**

Так співає наша народня пісня про коровай. Чи буває українське весілля без короваю? Від непам'ятних часів хліб став частиною народніх обрядів. Залежно від його призначення, походження та вигляду обрядовий хліб носить різні назви і приготовляється його в інший спосіб. Виготовлення всіх родів обрядового хліба зв'язане з різними традиціями.

Кажуть, що останніми часами пишні торти заступають коровай на весільному столі. Це не зовсім правда. Торти — це ласоші, прикраса; коровай — хліб, невідлучна частина весільного обряду. Первісне його значення сьогодні майже цілковито затерлося. Дослідники склонюються до думки, що коровай заступив тваринну жертву, яку приношено при нагоді родинного обряду весілля. На те вказувала б сама назва і прикраси короваю (ріжки) Його роля релігійного обряду затратилася, а до наших часів збереглася роля короваю, як частина побутового обряду українського весілля.

Вигляд і спосіб приміщення короваю у весільних обрядах різні, як і відмінні самі обряди весілля в різних частинах нашої батьківщини. Однак одне є спільне — усюди коровай займає почесне місце, усюди він є частиною весільних обрядів. Давніше пекли два короваї: один у родині молодої, один у молодого. Крім короваю печеться ще багато „коровайців", „шишок" та „гусок". Коровайці носила дружка за молодою, коли та просила гостей на весіля — ними обдаровувала почесних гостей. Шишки наприкінці весілля роздавалося дітям як гостинці.

В більшості сам коровай прикрашений „гильцем", а подекуди „гильце" має окреме місце і тримають його окремо від короваю. В наші часи коровай уже не представляє жертви богам на вимолення благословення для нової одиниці роду — молодої пари. Коровай тепер вже символ того таки роду, в лоні якого повстає нова одиниця. Тому зерно на коровай зносили різні члени роду. Пекли його жінки односельчани, тим підкреслюючи тісні сусідські відносини в українському селі. Тих жінок обділювано шишками чи гусками, що їх пеклося з короваем для цієї ж цілі. Число „коровайниць" було обов'язково неписте.

Молода пара представлена гильцем. Тому то гильце уміщене на короваю, наче виростає з нього, тому то воно і прикрашене. Сама його форма декоративна, вона пнеться вгору з пташками поверх тілок. Крім того гильце обведене зеленню та квітами — прибране наче князь і княгиня до весілля.

Спечений і прикрашений коровай займав центральне місце на весільному столі підчас усіх обрядів. Коли молодий приїздив по молоду, вона повинна була „сидіти за столом схиливши голову на хліб (коровай)", а поряд з нею неодружений брат, щоб її „обороняти". Після „торгів" молодий сідав біля брата, а його бояри біля дружок. Після шлюбу батьки вітають молодих короваєм бажаючи їм добробуту, щастя та здоров'я. Після обряду покриття голови молодої слідував розподіл короваю. Дружба, одержавши триразовий дозвіл старости, „ділив хліб", т.зн. розрізавши коровай на дрібні шматочки, наділяв ними присутніх на весіллі. Це вже означало приєднання всіх гостей до сімейного торжества, до побажання молодим щасливого життя.

МЗО

Добрі сьогодні... завтра ще кращі

Canada Savings Bonds

Інвестиція, яка росте і росте

7¾%

пересічно річних відсотків до зрілости

Canada Savings Bonds допоможуть вам плянувати наперед — дивитися у майбутнє без журби. Вони є найбільш популярною персональною інвестицією в Канаді.
Canada Savings Bondsлегко купити за готівку або на сплати у вартості від $50 до $25,000.
Canada Savings Bonds — це певний, твердий гріш у кожній хвилині. Їх можна будь-коли інкасувати за номінальну вартість з додатком наросли відсотків.
Canada Savings Bonds є певні — забезпечені усіма ресурсами Канади. Це — дуже особливе забезпечення.

Нові Canada Savings Bonds принесуть пересічно 7¾% річно, коли їх тримається до реченця зрілости.
Кожен 100-доляровий бонд починає приносити $6.75 відсотків у першому році, платить $7.75 відсотків у наступних трьох роках, а згодом платить $8.00 відсотків у останніх сімох роках.
Крім цього, ви можете заробляти відсотки від відсотків. Кожний $100 може зрости до $227.50 тільки у одинадцяти роках.
Тому ми твердимо, що Canada Savings Bonds є добрі сьогодні, а ще кращі завтра; інвестиція, яка росте і росте.

Купіть свої ще сьогодні на місці своєї праці, в банку або інвестиційній фірмі

о. Володимир ТАРНАВСЬКИЙ

НЕЗАБУТНІ УКРАЇНСЬКІ ДНІ В РИМІ

СПОМИНИ УЧАСНИКА ПАЛОМНИЦТВА НА ПОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ СВЯТОЇ СОФІЇ В РИМІ.
КНИЖКА БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА, НА БЛИСКУЧОМУ ПАПЕРІ, 80 СТОРІН ДРУКУ.
ЦІНА $2.50 З ПЕРЕСИЛКОЮ.
ГРОШІ ТА ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

Rev. W. Tarnawsky
11301 - 96 Street
Edmonton 18, Alberta
Canada.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамуванню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.

Phone: 422-6669.

Насер призначив був іншого наслідника

Дипломати з Ливану повідомляють, що єгипетський президент А. Насер призначив був своїм наслідником кол. прем'єра З. Могеддіна. Одначе советські політики, що брали участь у похороні Насера, не погодилися на Могеддіна, бо він поміркований політик та противник надто великих советських впливів у Єгипті. Тому урядова партія призначила наслідником Насера віцепрезидента А. Садата, а Могеддіна поставили під домашній арешт, щоб випадково не вмішався до політики та не зніве чив советських політичних плянів щодо Єгипту.

---o---

У СССР виробляють нові автомобілі

Італійська фабрика автомобілів «Фіят» вже закінчила будову фабрики пасажирських автомобілів у місті Тольятті (кол. Ставропіль) над Волгою й випустила на ринок перші автомобілі, що, з деякими змінами, подібні до італійського автомобіля Фіят 124. Чотироособовий автомобіль "Джигулі" коштує в СССР 5,500 рублів, або в перечисленні за офіційним курсом 6,105.00 долярів, це п'ятирічний заробіток пересічного советського робітника.

У всьому СССР є тепер у русі майже два мільйони автомобілів. Багато людей сподівається, що з урухомленням нової фабрики буде легше купити їх. У самій Москві на автомобілі жде 42,000 людей, які записали себе на список охочих купити автомобіль.

---o---

«Потрібна одна Канада»

На таку тему матиме доповідь у вівторок, 27 жовтня в год. 8-ій вечора в „сошел рум" Ювілейної авдиторії в Едмонтоні кол. гол. суддя адміністраційного суду Канади Й. Торсон.

Торсон був в 1921 р. деканом правничого відділу Манітобського університету, а відтак був послом до федерального парляменту протягом трьох виборчих каденцій, в 1941 р. він був міністром природних багатств, а в 1942 р. був призначений головним суддею адміністраційного суду. В 1964 р. він перейшов на пенсію.

Минулого року Торсон вніс скаргу до найвищого суду Канади, оспорюючи право парляменту вводити двомовність в урядах Канади.

Окрім Едмонтону, Торсон матиме ще доповідь у Калгари в „сошел рум" Ювілейної авдиторії в Калгарі, в четвер, 29 жовтня в год. 8-ій вечора.

---o---

Захопили советський літак

Два литовці — 46-річний В. Кореєро та його 18-річний син — примусили советський літак «Аерофлот», що летів з Одеси до котрогось советського міста, летіти до міста Трабзону (Трапезунд), що лежить 100 миль від советського кордону в східній Туреччині. Обидва литовці мали револьвери і ґранати. Вони вбили стюардесу, що не пускала їх до кабіни пілотів, і поранили важко обох пілотів і примусили їх летіти до Туреччини.

На літаку було 48 пасажирів та п'ять осіб обслуги. Після приземлення литовці попросили політичного азилю.

Советський посол в Анкарі звернувся до турецького уряду з вимогою віділати до СССР літак та обох литовців. Турецький уряд відіслав лише літак з пасажирами, а литовців залишив у Туреччині.

Турецький окружний суд у Трабзоні визнав обох литовців політичними втікачами. Одначе остаточне рішення про видачу та визнання азилю має дати турецьке міністерство справедливости, куди справу передав окружний суд.

Обидва литовці жили в Узбекистані, куди їх, мабуть, виселила советська влада. Невідомо, як вони опинилися в Одесі, звідки дісталися тепер до Туреччини.

Це було перше вдатне «піратство» советського літака. Були давніше спроби захопити літак у СССР й летіти за кордон, але вони не вдалися.

---o---

ЗДА ВИВОДЯТЬ ДАЛЬШІ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ З В'ЄТНАМУ

Президент ЗДА Р. Ніксон проголосив, що до кінця цього року з В'єтнаму вернеться до ЗДА дальших 40,000 вояків. Після того залишиться там ще 344,000 американських вояків. Становища американців переберуть вояки Південного В'єтнаму.

Одночасно президент заповів, що в 1973 р. в ЗДА перестануть забирати примусово американців до військової служби.

Дарунки для рідних в Україну

висилає до ваги 44 фунти

VEGA

UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton

Велика обнижка цін!

Дрібні оголошення

● ПОТРІБНО

старшої жінки-українки для ведення хати та догляду немічної господині. Мешкання, харч та платня відповідно до умови.

Писати до „Українських вістей" під „А. Е." В Едмонтоні телефонувати вечером, після 5-ої години на ч.: 479-6621.

---o---

● ТРЕБА КУХАРКИ ДО МОТЕЛЮ

Потрібна жінка до ведення мотелю Вермонт Інн. Потрібне знання англійської мови та куховарства. Зголошення слати на адресу:

ETHAN ALLEN INN,
Manchester, Vermont, U.S.A. 7.

---o---

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

У СССР помер славний шпигун

У СССР помер один з більших советських шпигунів Г. Лонсдейл, 46 років. В 1961 р. його арештувала англійська політична поліція за шпигунську діяльність в англійському порті для підводних суден Портленд, де він здобув різні таємні відомості. Англійський суд засудив його на 25 років тюрми. Після дворічної тюрми Лонсдейла виміняно за англійського купця Г. Вейна, який був замішаний у шпигунську аферу в СССР. Головного обвинуваченого Ігоря Пеньковського розстріляно тоді за подавання інформацій на Захід, а Вейна засуджено на тюрму. Потім його виміняли за Лонсдейла. Що робив Лонсдейл після повернення до СССР, невідомо.

Англійська протирозвідка твердить, що правдиве ім'я Лонсдейла було Конон Трофимович Молодий та що він був російським родом. Англійське прізвище він прибрав пізніше.

---o---

· **Іранський шах** перестеріг закордонні компанії, що експортують нафтову ропу з Ірану, що вони мусять збільшити продукцію ропи, якщо хочуть задержати свої права на видобування нафтової ропи в Ірані. В минулому році Іран дістав за ропу один мільярд долярів.

· **Велика повінь** — в італійському місті Генуї й околиці. У Генуї згинуло в бурхливих хвилях ріки 14 осіб, в сусідніх селах — 30. Харчі та ліки доставлювано гелікоптерами. Шкоди сягають понад 200 мільйонів долярів.

---o---

КАНАДЦІ ЇДЯТЬ МЕНШЕ МАСЛА

Канадська молочарська комісія проголосила, що на 31 березня ц.р. Канада мала в запасі 51.3 мільйони фунтів масла, на 13.8 мільйонів більше, як рік передтим. Комісія каже, що запас канадського масла збільшився, бо менше споживають масла в Канаді.

1963 року на одну особу в Канаді припадало річно 18.53 фунтів масла, а в 1969 р. — тільки 15.28 фунтів масла.

У минулому році в Канаді вироблено 349.1 мільйонів фунтів масла.

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

Валлійці про українців

Англійська газета, що виходить в південній Валії, Англія, помістила статтю про українців, що живуть в селі Сенгенід, недалеко містечка Кефрілли. Професор Албертського університету Билл Меклейн, який сам походить з тих околиць, переслав нам відбитку тої статті з проханням надрукувати її в нашій газеті. Про тих українців він згадує деколи в своїй радіопередачі, яку він має на радіостанції Сі-Бі-Сі кожної п'ятниці між 10 та 11 годиною ранку. Газетна стаття має заголовок: "Вигнанці стараються зберігати свої традиції". Під заголовком поміщені дві світлини: будинку, в якому міститься українське товариство, та тризуба, прибраного вишиваним рушником. Тризуб висить на стіні головної кімнати домівки.

В статті автор пише: „Після 15-річного збирання фондів, група українців, які осіли в південній Валії після другої світової війни, вкінці купила приміщення для свого осередку. Вони зберегли готель Універзаль перед майже певним зруйнуванням й влаштували в ньому своє приміщення. Відділ Об'єднання Українців із Кардіф працював над перебудовою того приміщення протягом двох років. Домівкою вже користуються, а офіційне відкриття буде десь пізніше цього року.

Українське товариство має приблизно 200 українських членів, а понад 70 валлійців є постійними гостями домівки. „Нашим завданням — сказав голова відділу Об'єднання Яким Дацко — є дати домівку нашим членам, щоб мали де сходитися та обмінюватися думками. Ми зразу мали домівку в Кардіф, але протягом 15 років ми мріяли про нашу власну домівку, а Кардіф для нас дещо за дорогий. А перед двома роками ми довідалися, що готель Юніверзал є на продаж й ми його купили за гроші, складені нашими членами.

В домівці вже започатковано українську бібліотеку. Ми задумуємо також розпочати навчання української мови, щоб нашим дітям передати нашу культуру". Заступник голови Юрко Зубаль сказав, що українці в Англії стараються зберігати свої традиції. М. ін. українці святкують своє Різдво, Великдень та Зелені Свята за старим календарем, що в загальному є два тижні пізніше, як святкують їх англійці. „Ті свята ми святкуємо, зберігаючи наші давні звичаї та співаючи наших пісень. Багато наших родин, включно із мішаними подружжями із валійками, варить наші традиційні страви: борщ, пироги, студенець. Багато жінок мають гарні українські строї".

Секретар відділу Стефан Дрозд сказав, що в південній Валії живе в різних місцевостях прибл. 60 родин українців, які прибули сюди після другої світової війни. „Нам дозволено поселитися в Англії, як політичним втікачам, під умовою, що ми погодимося працювати на тій праці, яку нам запропонує англійський уряд. Була то переважно праця в копальні або на фармі.

Багато з українців поселилося в Валії з уваги на добрий клімат. Хоч деякі відтак звідси забралися, загал залишився тут й живе тут і досі".

---o---

· **Понад 100,000 вояків** зі сімох країн советських сателітів, що належать до т. зв. Варшавського договору, відбули свої маневри на терені Східної Німеччини.

---o---

Святочне відкриття УНДому

Святочне відкриття Українського Народного Дому при 9620 - 109 аве. відбудеться в неділю, 29 листопада в год. 3-ій пополудні.

Потрібно до праці в книгарні

в Едмонтоні чоловіка або жінки, що знали б українську мову в слові та письмі. Зголошення:

Б. МЕЛЬНИЧУК
UKRAINIAN BOOK STORE
10207 - 97 Street, EDMONTON 15, Alberta
Telephone: 422-4255

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

АЛБЕРТА ТАКОЖ ОБМЕЖИТЬ ВВІЗ ПТИЦІ ТА ЯЄЦЬ

Албертський уряд дозволив провінційній раді для продажу домашньої птиці та яєць обмежити ввіз курей, індиків та яєць з інших провінцій до Алберти, щоб не обнижувати цін на ті продукти в Алберті. Алберта пішла за прикладом інших провінцій, які ввели в себе подібні заборони, щоб вдержати ціни для годівців домашньої птиці їхніх провінцій. Найвищий суд Канади, до якого звернулися провінційні уряди, відмовився розглядати справу заборони ввозу курей та яєць з одної провінції до другої, бо вважає, що це не його справа.

---o---

СССР викручується

На американські закиди, що СССР будує в кубинському місті Сієнфеґус базу для підводних суден, советська газета „Правда" написала, що Вашінгтон почав пропагандивну кампанію проти СССР, що є „бездушними порожніми вигадками", і не усвідомлею наслідків тої пропаганди. Далі „Правда" звертає увагу ЗДА, що ЗДА враз із СССР несуть відповідальність за мир у світі. Тим часом, «ЗДА, пише „Правда", підсичують міжнародне напруження, створюють атмосферу воєнної істерії в світі та чинять політичні натиски на різні капіталістичні держави». Американський уряд «використовує цю нагоду, щоб при виборах до американського сенату в листопаді допомогти одержати сенатські місця тим сенаторам, що будуть піддержувати американські воєнні дії».

---o---

ХТО ПЕРЕМІГ ЯПОНІЮ?

Советський маршал А. Василевський, даючи недавно інтерв'ю кореспондентові советського пресового агентства ТАСС, заявив, що в 1945 р. Японію перемогли не ЗДА, а СССР. «Сила і могутність советської армії перемогли Японію в 1945 р., а не скинені безглуздо атомові американські бомби, що по-варварськи замордували пів мільйона невинних цивільних людей у Гірошімі та Нагасакі. Це не мало найменшого зв'язку із перемогою, яку здобув СССР, а не ЗДА» — сказав Василевський.

Той маршал, мабуть, забув, що СССР оголосив війну Японії після того, як ЗДА скинули атомові бомби і Японія вже була готова до капітуляції.

Японія здалася 24 години після оголошення війни Советським Союзом. За той час советські військa вспіли захопити частину північно-східного Китаю, Північної Кореї та Курильські острови.

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

Літом низькі ціни за переліт з ЕВРОПИ до КАНАДИ

"СІ-ПІ-ЕР" допоможе вам спровадити вашу родину на відвідини

Не відкладайте нагоди, щоб ваша родина та приятелі побачили вашу нову батьківщину і ваш дім. Цього літа — на це пора — з уваги на знижку цін за переліт, а саме за низькі прогулькові переїзди економічною клясою та низькі ціни за поїздку «відкривати Америку», коли можна легко побачити більше у новому світі.

«СІ-ПІ-ЕР» може для вас полагодити висилку гарного дарунку вашим батькам чи рідним у формі заплаченого квитка подорожі. Ці квитки можна сплачувати догідними ратами.

Зверніться до вашого аґента подорожів або найближчого бюра «Сі-Пі-Ер».

Подорож літаками «Сі-Пі-Ер» – то справа на ввесь світ.

CP Air